

UNIVERSITATEA COOPERATIST COMERCIALĂ DIN MOLODVA

APROBAT

Biroul Executiv Moldcoop

V. Carauș

2015

APROBAT

Senatul Universității
Cooperatist-Comerciale
din Moldova

L. Savga

2015

AVIZAT

Ministrul Educației
al Republicii Moldova

M. Sandu

2015

CARTA

UNIVERSITĂȚII COOPERATIST-
COMERCIALE DIN MOLDOVA

PREFAȚĂ

Carta Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova (în continuarea Universitatea) este elaborată în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Codului Educației al Republicii Moldova (nr. 152 din 17.07.2014), Codului cu privire la știință și inovare (nr 259 din 15.07.2004), Legii Cooperăției de Consum (nr.1252 din 28.09.2000), Statutul Universității, altor acte normative ce reglementează domeniile educație și cercetare, precum și funcționarea universității.

Prezenta Cartă a fost aprobată la ședința Senatului UCCM din 19.05.2015, pr. v. nr.8, adoptată de către Biroul Executiv Moldcoop prin hotărârea din 29.05.2015, pr. v. nr. 05 și avizată de Ministerul Educației la 18 iunie 2015.

REPERE ISTORICE. PREZENTARE GENERALĂ.

Recunoscând prioritatea dezvoltării potențialului intelectual pentru consolidarea statalității și avansării social-economice a țării, în anul 1993 a *fost înființată Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova* (UCCM) pe baza tehnico-materială a Colegiului Cooperatist din Moldova (fondat în 1944) și instituit Complexul Universitar Cooperatist.

De la început s-a preconizat că în cadrul UCCM va funcționa ca subdiviziune Centrul de Cercetări științifice și perfecționare a cadrelor din cooperăția de consum. Astfel, de la înființare, activitatea UCCM s-a fundamentat pe principiile și valorile europene în domeniul învățământului superior: formarea profesională bazată pe cercetare; transferul inovațiilor științifice către mediul de afaceri; autonomie universitară și financiară; asigurarea calității educației; educația pe parcursul vieții.

Instituirea Universității a fost generată de necesitatea asigurării cu specialiști de înaltă calificare a cooperăției de consum și a altor domenii ale economiei naționale, furnizării soluțiilor de dezvoltare economică inovativă, bazată pe rezultatele cercetării.

Complexul Universitar Cooperatist a reprezentat în acea perioadă o structură unică în felul său, asigurând continuitatea formării profesionale inițiale și continue, compatibilitatea programelor academice de la diferite trepte de învățământ (mediu de specialitate, superior, postuniversitar), utilizarea eficientă a resurselor umane, materiale, financiare datorită folosirii lor în comun de către instituțiile Complexului, ce au asigurat, totodată, calitatea proceselor educațional și de cercetare.

Dezvoltarea universității pe parcursul întregii perioade de activitate s-a axat pe integrarea învățământului cu cercetarea științifică și procesul de dezvoltare-inovare. La un an după înființarea universității, în septembrie 1994, a fost instituită doctorantura UCCM, care a contribuit la constituirea unei școli științifice economice proprii.

Pe parcursul activității sale UCCM și-a extins continuu activitatea, diversificându-și serviciile educaționale, oferind o gamă variată de programe pentru studii de licență, de master, de doctorat, programe de formare continuă.

Universitatea dispune de un corp științific-didactic competent și competitiv, cu o experiență apreciabilă în învățământul superior, cu recunoaștere națională și internațională. Circa 56% din cadrele didactice posedă titluri științifico-didactice și științifice.

UCCM dispune de o infrastructură tehnico-materială modernă pentru studii și cercetare, adecvată profilului instituției, precum și de o infrastructură socială, continuu completate și renovate.

Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova dezvoltă relații de parteneriat cu circa 35 de universități de peste hotare, fiind membru în diferite organizații internaționale - Asociația Internațională a Universităților, Asociația Internațională a Instituțiilor de Învățământ ale Cooperăției de Consum ș.a. În 2011 Universitatea a devenit semnatară a Magna Charta Universitatum. Totodată, UCCM colaborează benefic și cu instituții de învățământ superior din țară, atât pe dimensiunea academică, cât și pe cea de cercetare.

O importanță deosebită acordă UCCM cooperării cu mediul de afaceri, subordonându-și întreaga sa activitate educațională și de cercetare necesităților pieței.

Universitatea a demonstrat multiplu abilitatea sa de formare profesională inițială și continuă, de cercetare universitară prin acreditarea/reacreditarea academică instituțională (a.a. 2001, 2007, 2008) și acreditarea științifică, în calitate de organizație din sfera științei și inovării (a. 2009, 2014).

UCCM optează continuu pentru calitatea prestațiilor sale. Printre primele universități a implementat și certificat extern (2009) Sistemul de Management al Calității conform ISO 9001: 2008.

UCCM este una dintre primele universități private din țară, are un statut specific, aparținând unei comunități de peste 200 de mii de membri-cooperatori din întreaga țară.

Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, pe parcursul activității sale, a menținut temeliile universității clasice, humboldtiene, constituindu-se pe parcursul celor peste două decenii de activitate în calitate pe care o râvnește orice universitate – de centru cultural, academic, științific, perseverând pe vectorul universității moderne – educație-cercetare-dezvoltare- inovare, pe care îl urmează cu fidelitate, modernizându-și permanent politicile de activitate internă și de colaborare externă.

I. STATUTUL JURIDIC

- Art.1 Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova a fost înființată în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova din 22 iunie 1993, nr.376 (Anexa 1) și Hotărârii Uniunii Asociațiilor de Consum din Moldova (actualmente Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova - Moldcoop) din 24 iunie 1993, pr.v. nr.10/5 (Anexa 2).
- Art.2 UCCM este instituție de învățământ superior, de utilitate publică, fondată de sistemul cooperăției de consum – Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova (Moldcoop). Cadrul legal de creare și funcționare a universității este reglementat prin Legea cooperăției de consum nr.1252-XIV din 28 septembrie 2000. Potrivit art.31, alin. (1), lit. i); art.71, lit. j) organizațiile cooperăției de consum pot institui instituții de învățământ, iar potrivit art.18, alin. (5), instituțiile de învățământ, fondate de organizațiile cooperăției de consum, beneficiază de aceleași drepturi și facilități, ca și cele de stat.
- Art.3 UCCM este parte integrantă a sistemului național de învățământ superior, iar activitatea ei este subordonată priorităților de dezvoltare durabilă a unei societăți bazate pe cunoaștere.
- Art.4 UCCM este o instituție de învățământ superior cu personalitate juridică și este apolitică. În cadrul Universității sunt interzise activitățile de propagandă politică și creare de filiale ale partidelor politice.
- Art.5 Conform prevederilor legislative și statutare, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova se subordonează fondatorului (Moldcoop) în ceea ce privește gestionarea patrimoniului, a activității financiar-economice și a programelor de formare profesională și continuă pentru cooperăția de consum, iar în materie de organizare și desfășurare a activității educaționale și de cercetare universitară respectă integral legislația în vigoare, standardele educaționale și cerințele Ministerului Educației.

Elemente de identificare

- Art.6 UCCM se identifică prin următoarele elemente:
- *Denumirea:* Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova
 - *Abreviere:* UCCM
 - *Sediul:* bd. I.Gagarin, 8, MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
 - *Stema, fanionul, drapelul, imnul (Anexa 3), sigiliu.*
 - *Marca înregistrată:* UCCM - este înregistrată în Registrul Național al Mărcilor, Certificat de înregistrare a mărcii Nr. 2R 3883 din 21.07.2014, eliberat de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova.
 - *Ziua universității:* 24 iunie.
 - *Deviza academică:* „Excelență și competitivitate prin calitate și cooperare”.
 - *Pagina web:* www.uccm.md
 - *Denumirea oficială în limba engleză:* Trade Co-operative University of Moldova.

II. VIZIUNEA. MISIUNEA. OBIECTIVELE

- Art.7 **Viziunea UCCM** constă în promovarea educației (formării inițiale și continue), bazate pe cercetare științifică inovatoare, subordonate necesităților societății și orientate spre dezvoltarea comunității
- Art.8 Activitatea UCCM se bazează pe promovarea la nivel intern, național și internațional a culturii de cunoaștere inovativă și continuă, de învățare permanentă, a atitudinii pro-active, participative și democratice, a responsabilității civice, a non-discriminabilității, precum și pe interculturalitate.
- Art.9 **Misiunea** Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova este de a crea, valorifica și disemina cunoștințe prin dezvoltarea unui mediu performant de formare profesională inițială și continuă și de cercetare pentru membrii comunității universitare, în măsură să-și consolideze poziția de lider național în învățământ prin formarea unei puternice comunități academice, cu o cultură organizațională bazată pe excelență, în care primează atragerea, dezvoltarea și promovarea valorilor didactice și științifice.

Misiunea UCCM se concretizează în devenirea unui centru educațional și de cercetare performant în domeniul comercial-economic și al cooperăției de consum prin:

- a) crearea, păstrarea și diseminarea cunoașterii la cel mai înalt nivel de excelență; sporirea cunoașterii universale; păstrarea, dezvoltarea și transmiterea tezaurului cunoașterii viitoarelor generații;
- b) formarea specialiștilor de înaltă calificare competitivi pe piața națională și internațională a muncii în conformitate cu necesitățile economiei naționale și ale cooperăției de consum, creativi și responsabili, cu gândire critică, cu abilități de identificare, înțelegere și soluționare a problemelor legate de dezvoltarea socio-economică;
- c) promovarea cercetărilor fundamentale și aplicative în concordanță cu exigențele societății bazate pe cunoaștere, în scopul de a contribui la progresul cunoașterii și difuzarea cunoștințelor, promovarea învățării prin cercetare;
- d) crearea oportunităților de formare profesională pe parcursul întregii vieți;
- e) încheierea parteneriatelor durabile cu alte instituții de învățământ și cu mediul de afaceri din cadrul național și internațional;
- f) păstrarea, dezvoltarea și promovarea valorilor naționale cultural-istorice în contextul diversității culturale.

- Art.10 Fundamentându-și activitatea pe trinomul: educație-cercetare-servicii oferite societății, UCCM își asumă ca obiective fundamentale următoarele:
- a) realizarea unor programe academice de calitate bazate pe performanță și excelență;
 - b) dezvoltarea cercetării științifice ca element de bază al performanțelor universității;
 - c) realizarea unei conexiuni directe și eficiente între învățământ și cercetare;
 - d) constituirea și dezvoltarea parteneriatului eficient cu mediul academic, științific, de afaceri și cu învățământul preuniversitar, în interesul dezvoltării durabile a instituției;
 - e) integrarea universității în comunitatea academică europeană și extinderea cooperării cu alte regiuni ale lumii;
 - f) consolidarea financiară prin diversificarea surselor de finanțare și eficientizarea utilizării resurselor;
 - g) aplicarea principiilor managementului calității în organizarea și conducerea

activităților instituției;

- h) dezvoltarea unei culturi organizaționale academice de excelență;
- i) diseminarea creației științifice și tehnologice pentru sprijinirea unităților economice, cooperatiste, de învățământ și sociale naționale, printr-o implicare puternică în mediul socio-economic;
- j) consolidarea comunității academice a Universității în baza valorilor socio-culturale naționale, europene și mondiale.

Art.11 UCCM funcționează în baza reglementărilor legislativ-normative la nivel național, normelor și deciziilor fondatorului - Moldcoop, ale Ministrului Educației, precum și a actelor normative interne – Statutului UCCM, prezentei Carte, documentelor și deciziilor adoptate de organele de conducere ale universității.

III. PRINCIPII FUNDAMENTALE

Art.12 Universitatea este organizată și funcționează în baza următoarelor principii:

- a) principiul autonomiei universitare și libertății academice;
- b) principiul responsabilității publice;
- c) principiul conducerii strategice;
- d) principiul asigurării calității;
- e) principiul relevanței;
- f) principiul gestionării eficiente și transparente;
- g) principiul centrării educației pe student;
- h) principiul echității;
- i) principiul libertății în gândire și independenței față de ideologii, doctrine religioase, doctrine politice;
- j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, cadrelor didactice și a cercetătorilor;
- k) principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității academice;
- l) principiul consultării partenerilor sociali în luarea deciziilor.

Art.13 **Autonomia universitară** constă în dreptul comunității universitare de organizare și autogestione, de asumare a unui ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu politicile și strategiile naționale ale dezvoltării învățământului superior.

Art.14 Autonomia universitară se realizează prin:

- a) autonomia structurală și funcțională;
- b) autonomia didactică și științifică;
- c) autonomia financiară și administrativă.

Art.15 Autonomia instituțională și funcțională se realizează prin:

- a) dreptul de a înființa, stabili și dezvolta propriile structuri organizatorice;
- b) dreptul de a alege organele sale de conducere;
- c) dreptul de a elabora reglementări proprii cu respectarea legislației în vigoare
- d) dreptul de a selecta prin concurs personalul didactic, științifico-didactic și științific, precum și celelalte categorii de personal
- e) dreptul de a elabora planurile de învățământ și programele analitice în conformitate cu

- Standardele educaționale de stat și Cadrul Național al Calificărilor;
- f) dreptul de a alcătui statele de personal în corespundere cu resursele umane și financiare disponibile;
 - g) dreptul de a conferi titluri didactice;
 - h) dreptul de a stabili relații de colaborare cu diverse instituții de învățământ și cercetare din țară și din străinătate;
 - i) dreptul de a asigura ordinea și disciplina în spațiul universitar;
 - j) dreptul de a publica reviste, manuale, cursuri, lucrări de cercetare sau orice alte materiale, conform misiunilor asumate prin prezenta Cartă;
 - k) dreptul de a iniția și realiza, cu aprobarea organelor de conducere ale Universității, orice altă activitate conformă cu prevederile legale.

Art.16

Autonomia financiară și administrativă se realizează prin:

- a) administrarea resurselor financiare prin conturi bancare;
- b) utilizarea, conform nevoilor și priorităților proprii, a bugetului și a resurselor financiare disponibile;
- c) acumularea veniturilor proprii din taxe, din cercetare științifică și din alte prestații în modul stabilit;
- d) stabilirea cuantumului taxelor, tarifelor în conformitate cu prevederile legale;
- e) efectuarea unor operațiuni financiar-bancare cu orice parteneri, în funcție de propriile necesități materiale;
- f) acordarea de burse și efectuarea de plăți;
- g) administrarea bunurilor universității și asigurarea condițiilor optime de dezvoltare a bazei tehnico-materiale;
- h) organizarea unor unități productive și de servicii generatoare de profit sau de alte beneficii, cu respectarea legii și a prevederilor prezentei Carte.

Art.17

Autonomia didactică se realizează prin:

- a) organizarea, desfășurarea și perfecționarea procesului de învățământ și de cercetare științifică în conformitate cu cerințele procesului de la Bologna;
- b) înființarea și organizarea, în condițiile legii, a unor facultăți, catedre, stabilirea specialităților, specializărilor de formare profesională, specialităților științifice, programe de studii universitare și postuniversitare;
- c) dreptul de a stabili conținutul programelor de studii, propus de către consiliile facultăților, exprimat prin planurile de învățământ, curricula, fișele disciplinelor validate;
- d) dreptul de a elabora strategiile de predare și obiectivele didactice, în conformitate cu cerințele asigurării calității;
- e) dreptul de a stabili metodologia și criteriile de admitere la programele de studii oferite;
- f) dreptul de a organiza activități de formare continuă și de perfecționare profesională.

Art.18

Autonomia științifică este materializată prin dreptul acesteia:

- a) de a iniția și desfășura programe de cercetare științifică;
- b) de a participa la competițiile naționale și internaționale pentru obținerea proiectelor de cercetare;
- c) de a realiza proiecte științifice și de a avea edituri proprii;
- d) de a organiza centre, laboratoare și grupuri de cercetare;
- e) de a organiza manifestări științifice naționale și internaționale, de a disemina

rezultatele cercetărilor științifice;

- f) de a evalua, pe baza propriilor criterii, activitatea de cercetare științifică a membrilor comunității academice și a adopta măsuri în consecință.

Art.19

Responsabilitatea publică constă în:

- a) respectarea legislației în vigoare, a prezentei Carte și a politicilor naționale și europene în domeniul învățământului;
- b) aplicarea regulamentelor în vigoare cu privire la asigurarea și evaluarea calității învățământului superior;
- c) respectarea politicilor de echitate și etică universitară;
- d) asigurarea eficienței utilizării resurselor și a calității actului managerial;
- e) asigurarea transparenței proceselor decizionale și a activităților desfășurate, conform legislației în vigoare;
- f) respectarea libertății academice a personalului didactic, științifico-didactic, științific, precum și a drepturilor și libertăților studenților.

Art.20

Principiul conducerii strategice se bazează pe proiectarea și aplicarea în managementul universității a politicilor și strategiilor de dezvoltare națională, a celor din domeniul învățământului superior, a planului strategic de dezvoltare a Universității și a planului operațional anual de activitate cu consultarea autorităților publice centrale, fondatorului, precum și a partenerilor sociali.

Art.21

Principiul asigurării calității are drept scop raportarea activităților de învățământ și de cercetare la standardele naționale de referință și bunele practici naționale și internaționale și se realizează printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale, prin care se formează și se consolidează încrederea beneficiarilor în calitatea serviciilor prestate. Procedurile de sistem și procesele de asigurare a calității sunt cuprinse în Manualul Sistemului de Management al Calității aprobat de Senat.

Art.22

Principiul relevanței urmărește obiectivul ca educația să răspundă nevoilor de dezvoltare personală și celor social-economice.

Art.23

Principiul gestionării eficiente și transparente urmărește realizarea optimă a obiectivelor universității cu respectarea viziunii, misiunii, conducerii și strategiilor acesteia, asigurarea transparenței tuturor activităților sale, conform legislației în vigoare.

Art.24

Procesul decizional, la orice nivel al conducerii Universității, se realizează în **condiții de transparență**.

Art.25

Rectorul universității are obligația de a prezenta anual Senatului, Consiliului pentru dezvoltare strategică și fondatorului un raport privind activitatea instituției, care se publică pe pagina Web a UCCM.

Art.26

Decanii facultăților prezintă anual Consiliului facultății un raport despre activitatea facultății.

Art.27

Șefii structurilor administrative prezintă anual Consiliului de Administrație rapoarte privind activitatea unității structurale.

- Art.28 **Principiul centrării educației pe student** este promovat prin toate activitățile didactice și de cercetare, studenții sunt parteneri în activitatea comună de formare profesională a specialiștilor competitivi. Opinia studenților este una din modalitățile de autocontrol, de evaluare și de ameliorare a activității universitare.
- Art.29 **Principiul echității** are drept scop asigurarea accesului la învățare fără discriminare și soluționarea în baza acestui principiu a tuturor acelor aspecte care nu sunt reglementate prin lege, prin prezenta Cartă și alte reglementări universitare.
- Art.30 UCCM se situează ca **instituție în afara activităților influențate de ideologii, doctrine politice, doctrine religioase**. Comunitatea academică a Universității este atașată idealului formării unor cetățeni cu conștiință civică, valorilor democrației și ale statului de drept, apără aceste valori și acționează pentru promovarea lor în societate.
- Art.31 UCCM respectă și promovează **principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, cadrelor didactice, științifico-didactice și de cercetare**.
- Art.32 Membrii comunității academice **au libertate de gândire, de conștiință, de exprimare, de asociere**. Dreptul de petiționare nu este îngrădit. Drepturile, libertățile și obligațiile studenților și personalului academic sunt reglementate prin lege și prin prezenta Cartă.
- Art.33 UCCM respectă **principiul consultării partenerilor sociali, a sindicatelor și a organizațiilor studențești, legal constituite, în luarea deciziilor**.

IV. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI FUNCȚIONALĂ. FUNCȚIILE DE CONDUCERE

- Art.34 Structura Universității este constituită din compartimente academice, administrative și unități conexe.
- Art.35 *Structura academică* include: catedrele (departamentele), facultățile, filialele, școala doctorală, laboratoarele și centrele de cercetare, activitatea lor fiind reglementată de propriile regulamente.
- Art.36 *Structura administrativă* se constituie din compartimentele ce asigură servicii suport și auxiliare pentru realizarea activităților principale ale universității: educațională și de cercetare. Din cadrul acestora fac parte: secția economico-financiară, contabilitatea, secția studii, secția resurse umane și servicii de cancelarie, secția administrativ-gospodărească, tipografia ș.a. Activitatea lor este reglementată prin regulamentele proprii.
- Art.37 *Unități conexe și servicii adiacente activității educaționale*: biblioteca științifică, ghidare și consiliere în carieră, complex sportiv, cantina, activitatea cărora este reglementată prin regulamentele proprii.
- Art.38 Structura organizatorică a Universității se precizează anual și se aprobă de Senat.
- Art.39 Compartimentele organizatorice sunt constituite astfel încât instituția să asigure criteriile și

standardele de calitate, să gestioneze în mod eficient activitățile de învățământ, cercetare, producție și/sau transfer cognitiv și tehnologic și să asigure sprijinul administrativ adecvat membrilor comunității universitare.

Facultatea

- Art.40 Facultatea este unitatea funcțională didactico-științifică și administrativă de bază a UCCM, care își desfășoară activitatea conform prezentei Carte, regulamentului propriu, hotărârilor organelor de conducere ale Universității, precum și ale autorităților ierarhic superioare.
- Art.41 Facultatea are drept scop organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ, realizarea activităților metodice, educaționale și de cercetare științifică pentru unul sau mai multe domenii/specialități.
- Art.42 Facultatea are următoarele atribuții:
- a) pregătirea cadrelor calificate prin învățământ superior (licența, masterat);
 - b) coordonarea activităților didactice și de cercetare ale catedrelor/departamentelor și altor subdiviziuni, și implementarea rezultatelor lor;
 - c) formarea specialiștilor prin învățământ de zi, învățământ cu frecvență redusă, învățământ la distanță, studii individuale și prin programe de formare profesională continuă;
 - d) asigurarea calității studiilor și cercetării științifice.
- Art.43 Înființarea, reorganizarea și suspendarea activității facultății se realizează prin decizia Senatului și Consiliului de Administrație.
- Art.44 O facultate poate include mai multe catedre/departamente, centre metodico-practice, laboratoare științifico-didactice și alte subdiviziuni care sunt responsabile de organizarea programelor de studii pe tipuri și cicluri de studii universitare și de realizarea activității de cercetare.
- Art.45 Decanul și prodecanii asigură conducerea operativă a facultății.
- Art.46 Decanul reprezintă facultatea, asigură conducerea și organizarea activității acesteia, concepe și asigură dezvoltarea strategică și sustenabilă a facultății, aplică la nivelul facultății ordinele rectorului, hotărârile Senatului, Consiliului de dezvoltare strategică a universității, Consiliului de Administrație, altor structuri colegiale de conducere ale universității.
- Art.47 Decanul are următoarele atribuții:
- a) conduce activitatea facultății, asigură coordonarea activității cadrelor din componența facultății cu scopul și obligația de a urmări realizarea sustenabilă a obiectivelor și intereselor întregii facultăți;
 - b) organizează, coordonează și monitorizează realizarea programelor de studii, a proceselor didactic, de cercetare și educativ în cadrul facultății;
 - c) elaborează și avizează programul activităților didactice (orarul lecțiilor, orarul examenelor, calendarul universitar ș.a.);
 - d) asigură ținerea evidenței reușitei și frecvenței la activități didactice a studenților;

- e) verifică și avizează calculul normei didactice și repartizarea acesteia în cadrul catedrelor facultății;
- f) verifică și avizează planurile de activitate ale catedrelor și planurile individuale ale cadrelor didactice;
- g) propune promovarea, exmatricularea studenților, repartizarea lor la stagiul de practică;
- h) semnează foile matricole, diplomele, suplimentele la diplome;
- i) eliberează certificate de confirmare a calității de student;
- j) conduce Consiliul facultății, organizează și monitorizează activitatea acestuia;
- k) examinează contestațiile depuse de studenți de comun cu persoanele responsabile;
- l) prezintă anual Consiliului facultății un raport privind activitatea facultății, asigurarea calității la nivel de facultate;
- m) îndeplinește alte atribuții stabilite în Regulamentul facultății și fișa postului.

- Art.48 Decanul este ales prin concurs public prin vot universal, direct și secret.
- Art.49 La concurs pot participa cadre științifico-didactice din cadrul universității și din exterior, care întrunesc condițiile stabilite.
- Art.50 Rectorul inițiază, prin intermediul comisiei de concurs aprobate de Senat, concursul pentru funcția de decan în termen de cel mult 6 luni de la data din care aceasta devine vacantă.
- Art.51 Procedura de concurs este stabilită în Regulamentul cu privire la ocuparea posturilor de conducere și alegerea organelor de conducere în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova și Regulamentului facultății UCCM.
- Art.52 Alegerile în postul de decan al facultății sunt organizate de comisia de concurs desemnată de Senatul Universității.
- Art.53 Aceeași persoană nu poate ocupa postul de decan mai mult de 2 mandate consecutive. La al treilea termen consecutiv pot candida doctorii habilitați și profesori universitari.
- Art.54 Persoanele care au atins vârsta de pensionare nu pot candida la postul de decan cu excepția profesorilor universitari, care pot opta pe un termen de cel mult 5 ani.
- Art.55 Candidații pentru ocuparea postului de decan trebuie să posede titlu științific și științifico-didactic, experiență în domeniul didactic și cercetare de cel puțin 5 ani, să prezinte un Program managerial de dezvoltare a facultății.
- Art.56 Decanul trebuie să fie o personalitate cunoscută în domeniu, să aibă recunoaștere profesională.
- Art.57 Decanul este desemnat în post prin ordinul rectorului în baza rezultatelor alegerilor.
- Art.58 Funcția de decan este considerată muncă suplimentară la postul științifico-didactic de bază ocupat în Universitate.
- Art.59 Decanul poate fi revocat din funcție de către rector pentru motive întemeiate în baza consultării Consiliului facultății și a hotărârii Senatului UCCM.

- Art.60 În funcție de numărul de studenți și cadre didactice în cadrul facultății pot fi prevăzute posturi de prodecani.
- Art.61 Prodecanii își exercită atribuțiile în limitele delegate de decan.
- Art.62 Prodecanii se desemnează în funcție prin ordinul rectorului în baza propunerilor decanilor.
- Art.63 Prodecanii pot fi revocați din funcție în condiții întemeiate.
- Art.64 Activitatea facultății este reglementată prin Regulamentul propriu aprobat de Senat.

Catedra/departamentul

- Art.65 Catedra este unitatea academică de bază a universității, care reunește și gestionează unul sau mai multe domenii sau programe de studii, răspunde de asigurarea lor. Catedra își desfășoară activitatea conform prezentei Carte, regulamentului propriu, hotărârilor organelor de conducere ale Universității, precum și ale autorităților ierarhic superioare.
- Art.66 În funcție de necesitate, în cadrul universității se pot forma departamente. Departamentul întrunește domeniile de activitate ale mai multor catedre speciale din domenii de cercetare înrudite/conexe sau interdisciplinare, și/sau cursuri/programe de studii interdisciplinare. Funcțiile catedrei și departamentelor sunt similare, la fel și atribuțiile și responsabilitățile conducătorilor acestor subdiviziuni.
- Art.67 Catedra/departamentul este unitatea academică funcțională care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau mai multe domenii de specialitate, și are drept scop organizarea și realizarea la un nivel înalt a activităților didactice și științifice, metodice, consultative la una sau mai multe unități de curs (discipline) înrudite.
- Art.68 Catedra/departamentul se înființează în funcție de programul de studii și de cercetare din cadrul unei facultăți sau interdisciplinar din mai multe facultăți.
- Art.69 Catedra/departamentul organizează și gestionează unul sau mai multe domenii sau programe de studii.
- Art.70 Catedra/departamentul poate înființa centre, laboratoare, cabinete și alte elemente infrastructurale în cadrul catedrei.
- Art.71 Catedra/departamentul are următoarele atribuții:
- a) proiectarea, organizarea și realizarea procesului didactic;
 - b) organizarea cercetărilor științifice ale cadrelor didactice și științifico-didactice și a studenților ciclurilor I-II de studii superioare;
 - c) evaluarea activităților didactice, metodice și de cercetare a cadrelor didactice și științifico-didactice și a studenților ciclului I-II de studii superioare;
 - d) asigurarea metodică a procesului didactic;
 - e) asigurarea calității studiilor;
 - f) asigurarea activităților educative cu studenții.

- Art.72 Colectivul catedrei/departamentului se constituie din personal științifico-didactic și didactic titular, didactic-auxiliar.
- Art.73 Deciziile catedrei/departamentului sunt luate la ședința catedrei/departamentului.
- Art.74 Catedra este condusă de șeful catedrei sau de director în cazul departamentului.
- Art.75 Șeful catedrei/departamentului efectuează managementul operațional al catedrei/departamentului.
- Art.76 Șeful de catedră are următoarele atribuții și responsabilități:
- a) acționează în numele catedrei/departamentului, reprezentând-o atât în cadrul facultății, universității, cât și în relațiile cu alte persoane juridice și fizice;
 - b) îndeplinește conducerea generală a catedrei/departamentului și asigură îndeplinirea hotărârilor adoptate;
 - c) organizează și repartizează sarcinile și funcțiile între salariații catedrei/departamentului, și controlează îndeplinirea lor;
 - d) numește directorii de program (câte o persoană responsabilă de fiecare program de studii);
 - e) participă, cu directorii de programe, la elaborarea planurilor de învățământ;
 - f) organizează, coordonează și realizează controlul desfășurării procesului de studii la disciplinele programelor de studii respective, în conformitate cu planurile de învățământ;
 - g) organizează activitatea educațională a studenților;
 - h) organizează activitatea didactică și de cercetare științifică;
 - i) proiectează, organizează și asigură la un nivel înalt a procesului didactic și de cercetare și a activității catedrei, în general;
 - j) elaborează strategia de dezvoltare a catedrei și a planurilor anuale de activitate;
 - k) elaborează și asigură realizarea planurilor de învățământ și implementează programele de studii de care este responsabilă catedra;
 - l) organizează evaluarea activității didactice, metodice, științifice a personalului științifico-didactic și didactic de către colegi, studenți;
 - m) asigură procesul de studii cu cadre didactico-științifice competente (selecția, angajarea, formarea și dezvoltarea profesională etc.);
 - n) motivează pregătirea științifică a cadrelor didactice și a creșterii performanțelor lor academice și de cercetare;
 - o) organizează concursul pentru ocuparea posturilor didactice vacante din cadrul catedrei;
 - p) asigură autoevaluarea periodică a programelor de studii și a activității catedrei, în vederea asigurării calității studiilor;
 - q) organizează activitățile educative cu studenții;
 - r) elaborează la începutul fiecărui an de studii planul de lucru al catedrei/departamentului;
 - s) calculează și distribuie volumul de lucru între membrii catedrei/departamentului, ținând cont de normele științifico-didactice stabilite pentru diferite categorii de personal;
 - t) aprobă planurile individuale de lucru ale cadrelor didactice ale

catedrei/departamentului;

- u) organizează realizarea planului de cercetări științifice;
- v) anual pregătește și prezintă spre aprobare Consiliului facultății darea de seamă privind activitatea didactico-științifică și educativă a catedrei/departamentului;
- w) asigură respectarea disciplinei muncii de către personalul catedrei/departamentului;
- x) îndeplinește alte atribuții conform regulamentului propriu.

Art.77 Șeful catedrei/directorul departamentului este ales prin concurs public, prin vot universal direct și secret la Senatul UCCM, conform Regulamentului cu privire la ocuparea posturilor de conducere și alegerea organelor de conducere în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova și Regulamentul catedrei UCCM.

Art.78 Șeful catedrei/directorul departamentului trebuie să posede titlu științific și/sau științifico-didactic, să fie personalitate notorie în domeniul respectiv, să aibă experiență de activitate în învățământul superior de cel puțin 5 ani.

Art.79 Efectivul catedrei cuprinde, de regula, 10-30 posturi didactice și științifico-didactice. În cazul în care pentru anumite unități de curs (discipline) limita minimă de posturi nu este completată, iar disciplinele respective, prin specificitatea lor, nu pot fi repartizate catedrelor existente, Senatul UCCM, de comun cu Consiliul de Dezvoltare Strategică, poate aproba diminuarea acestei limite până la 7 posturi. Efectivul departamentului întrunește, de regulă, un număr de peste 30 posturi didactice și științifico-didactice din domenii de cercetare înrudite/conexe sau interdisciplinare, și/sau cursuri/programe de studii interdisciplinare.

Art.80 Șeful catedrei/directorul departamentului poate fi revocat din funcție, dacă nu-și îndeplinește obligațiile ce decurg din funcția ocupată și din programul managerial asumat, precum și în situații prevăzute de legislație.

Art.81 Aceeași persoană nu poate ocupa postul de decan mai mult de 2 mandate consecutive. La al treilea termen consecutiv pot candida doctorii habilitați și profesori universitari.

Art.82 Funcția de șef al catedrei/ director al departamentului este considerată muncă suplimentară la postul științifico-didactic de bază ocupat în Universitate.

Art.83 Activitatea catedrei/departamentului este reglementată prin regulamentul propriu aprobat de Senat.

Școala Doctorală

Art.84 Școala doctorală este structură organizatorică și administrativă fără personalitate juridică, care dispune înmatricularea studenților la programele de studii de doctorat, administrează fondurile alocate programelor de doctorat și organizează desfășurarea studiilor de doctorat într-un anumit domeniu de doctorat, cu tematică disciplinară ori interdisciplinară.

Art.85 Școala doctorală include totalitatea studenților-doctoranzi și a conducătorilor de doctorat care au dobândit dreptul de a conduce doctorat. Pe lângă conducătorii de doctorat, unei școli doctorale i se pot afilia și alți cercetători și/sau cadre didactice, cu sau fără drept de a

conduce doctorate, implicați în activități de cercetare și/sau predare în cadrul școlii doctorale, titulari ai instituțiilor organizatoare a școlii doctorale, din țară sau de peste hotare.

- Art.86 Principiile fundamentale de funcționare a școlilor doctorale sunt:
- a) acces egal și echitabil la studiile de doctorat pentru orice persoană care întrunește condițiile necesare de înscriere;
 - b) asigurarea calității studiilor de doctorat prin promovarea procedurilor de evaluare și perfecționare periodică a programelor de studii;
 - c) asigurarea calității și transparenței procesului de îndrumare și evaluare a doctoranzilor.
- Art.87 Școala doctorală se organizează și funcționează în cadrul UCCM și din punct de vedere funcțional este asimilată cu departamentul.
- Art.88 Școala doctorală poate fi organizată în consorțiu sau parteneriat cu alte instituții organizatoare de școli doctorale, inclusiv cu organizații din sfera științei și inovării, cu conducători de doctorat care au dobândit dreptul de a conduce doctorat, potrivit cadrului normativ cu privire la educație.
- Art.89 Școală doctorală se constituie cu cel puțin 10 conducători de doctorat și poate impune standarde minimale de performanță științifică, superioare celor stabilite prin ordinul ministrului educației la propunerea Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, pe care conducătorii de doctorat trebuie să le îndeplinească pentru a deveni membri ai școlii doctorale respective.
- Art.90 În calitate de conducător de doctorat poate fi desemnată persoana care deține titlul de doctor sau doctor habilitat și îndeplinește un set minimal de indicatori de performanță științifică propus de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare și aprobat prin ordinul ministrului educației.
- Art.91 Atribuțiile școlii doctorale sunt:
- a) elaborarea Regulamentului intern al școlii doctorale, aprobat de Consiliul științific și Senatul USC;
 - b) luarea deciziilor privind acordarea sau revocarea calității de membru al școlii doctorale, precum și stabilirea standardelor minimale de performanță științifică în vederea aplicării obiective a acestor proceduri;
 - c) elaborarea strategiei de dezvoltare și a planului anual de activitate a școlii doctorale;
 - d) elaborarea planului de învățământ pentru programul de pregătire universitară avansată și avizarea curricula disciplinelor incluse în planul de învățământ;
 - e) organizarea procesului de învățământ în cadrul programului de pregătire universitară avansată;
 - f) dispunerea înmatriculării și exmatriculării studenților-doctoranzi, la propunerea conducătorilor de doctorat membri ai școlii doctorale;
 - g) luarea deciziilor privind avizarea statelor de personal didactic și de cercetare afiliat școlii doctorale, după caz;
 - h) asistarea evaluatorului extern în procesul de evaluare în vederea autorizării provizorii sau a acreditării/reacreditării școlii doctorale;

i) alte atribuții specifice prevăzute în regulamentul propriu al școlii doctorale

- Art.92 Statele de personal și structura fondului de retribuire a muncii pentru corpul profesoral se întocmesc la nivelul școlii doctorale și cuprind cadrele didactice, cercetătorii și studenții-doctoranzi care activează în cadrul școlii doctorale. Școala doctorală poate angaja și personal didactic auxiliar, personal de cercetare și personal nedidactic din resursele financiare alocate programelor de doctorat.
- Art.93 Școala doctorală este condusă de un director al școlii doctorale, asimilat directorului de departament, și de Consiliul școlii doctorale, ca organ de conducere colectivă.
- Art.94 Directorul școlii doctorale este numit de către Consiliul științific al Universității dintre conducătorii de doctorat din cadrul școlii doctorale, conform prevederilor Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat de Guvern prin Hotărârea nr. 1007 din 10 decembrie 2014 și Regulamentului școlii doctorale, aprobat de Senat.
- Art.95 Directorul școlii doctorale se destituie prin ordinul rectorului UCCM, în baza deciziei Consiliului Științific al UCCM sau în alte cazuri prevăzute de legislația muncii și Codul de etică și deontologie profesională.
- Art.96 Organizarea și funcționarea Școlii doctorale este reglementată prin regulamentul propriu, aprobat de Senat.

Biblioteca științifică

- Art.97 Biblioteca științifică a Universității constituie parte integrantă a sistemului academic și participă la activitatea didactică, cultural-educativă, de cercetare și perfecționare. Biblioteca științifică contribuie, prin mijloace specifice, la procesul de instruire, formare și cercetare desfășurate în Universitate.
- Art.98 Biblioteca științifică universitară are ca obiectiv principal asigurarea posibilităților de informare, documentare, lectură, recreere și studiu studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor, personalului nedidactic și auxiliar, prin oferirea accesului nelimitat la fondul de carte și resursele informaționale tipărite, electronice, virtuale de care dispune.
- Art.99 Biblioteca științifică universitară poate crea, cu aprobarea rectorului, consorții pentru achiziția partajată și utilizarea în comun a surselor documentare (baze de date, reviste electronice).
- Art.100 Biblioteca științifică universitară este condusă de directorul bibliotecii și funcționează în baza regulamentului propriu aprobat de Senat.

Secții, servicii

Art.101 Activitățile administrative, economico-financiare, relațiile internaționale și altele cu caracter nedidactic sunt realizate de către secțiile, serviciile respective conform organigramei.

V. SISTEMUL ORGANELOR DE CONDUCERE

Art.102 Potrivit legislației în vigoare, organele de conducere ale universității sunt:

- Senatul
- Consiliul de dezvoltare strategică instituțională
- Consiliul de Administrație
- Consiliul Științific
- Consiliul Facultății
- Rectorul

Art.103 În cadrul universității se constituie și funcționează și alte structuri:

- Consiliul Școlii doctorale
- Consiliul calității
- Consiliul metodico-științific

SENATUL

Art.104 Senatul UCCM se constituie și funcționează pe baza principiilor libertății academice, autonomiei universitare, transparenței, reprezentativității și proporționalității.

Art.105 Senatul UCCM reprezintă organul colectiv suprem de conducere, format din personal științifico-didactic și nedidactic, ales prin votul secret al corpului profesoral-didactic al facultăților, secțiilor, centrelor, laboratoarelor științifice, din studenți, aleși de formațiunile academice și asociațiile studențești, din reprezentanți ai organelor sindicale, în conformitate cu regulamentul propriu.

Art.106 Membrii Senatului UCCM se aleg prin vot direct și secret. Sunt din oficiu membri ai senatului rectorul, rectorul de onoare, prorectorii și decanii.

Art.107 Senatul este format în proporție de 75% din reprezentanți ai personalului didactic, de cercetare și nedidactic și 25% din reprezentanți ai studenților. Numărul total al membrilor Senatului este impar și nu depășește 35 de persoane.

Art.108 Senatul UCCM are următoarele competențe și atribuții:

- 1) aprobă bugetul instituției în coordonare cu Consiliul de Administrație;
- 2) asigură respectarea principiului libertății academice, a autonomiei universitare, a responsabilității publice, conducerii strategice, gestionării eficiente și transparente;
- 3) elaborează, aprobă și modifică Carta universitară, în urma consultării cu comunitatea universitară;

- 4) aprobă Planul de dezvoltare strategică a Universității;
- 5) elaborează și aprobă metodologiile și regulamentele de organizare a activităților și programelor academice, de cercetare, regulamentele de recrutare, angajare și evaluare a cadrelor didactice, alte documente normative conform competenței;
- 6) aprobă reglementări ce vizează procesul educațional, admiterea la studii, mișcarea studenților, mobilitatea academică și altele, ce țin de competența sa;
- 7) aprobă structura organizatorică și funcțională a Universității;
- 8) elaborează și aprobă regulamentul privind modul de alegere a rectorului;
- 9) delegă reprezentanți – experți externi în calitate de membri ai Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională;
- 10) confirmă prin hotărâre, fără drept de modificare, lista membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională.
- 11) avizează proiectele deciziilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională (CDS UCCM), privind:
 - a) dezvoltarea și consolidarea patrimoniului instituției;
 - b) inițierea și închiderea programelor de studii;
 - c) metodologia de salarizare și stimulare a personalului;
 - d) activitățile de antreprenariat, parteneriatele public-private și cooperarea cu mediul de afaceri;
 - e) angajarea în consorții și fuzionarea cu alte instituții de învățământ superior.
- 12) aprobă metodologiile proprii de concurs și de validare a rezultatelor concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice, de cercetare și de conducere conform competenței;
- 13) organizează și desfășoară alegerile prin concurs în posturile didactice vacante ale: cadrelor didactice, șefilor de catedre (departamente), decanilor facultăților, conducătorilor altor subdiviziuni conform competenței;
- 14) confirmă, fără drept de modificare, lista membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică a universității;
- 15) înființarea de noi facultăți, subdiviziuni, prin coordonare cu Consiliul de Administrație;
- 16) propune alte forme de pregătire universitară și postuniversitară, urmărind, totodată, îndeplinirea procedurilor legale de acreditare;
- 17) aprobă instituirea filialelor Universității, cu acordul prealabil al Biroului Executiv Moldcoop;
- 18) examinează și adoptă decizii referitor la reorganizarea internă a Universității;
- 19) aprobă anual planul de înmatriculare la studii în cadrul Universității;
- 20) aprobă inițierea programelor noi de studii;
- 21) aprobă planurile de învățământ și modificările ale acestora;
- 22) aprobă programarea (calendarul academic), organizarea, desfășurarea și perfecționarea întregului proces de învățământ;
- 23) examinează și aprobă rapoarte de autoevaluare în vederea obținerii acreditării programelor de studii și a instituției, a acreditării universității în calitate de organizație din sfera științei și inovării;
- 24) aprobă programele de cooperare cu alte instituții de învățământ superior și de cercetare din țară și de peste hotare;
- 25) aprobă participarea Universității în consorții universitare;
- 26) aprobă participarea Universității la fondarea unor asociații, fundații, societăți comerciale, cu acordul fondatorului – Biroului Executiv Moldcoop;

- 27) aprobă planurile complexe anuale ale activității Universității, examinează și aprobă rezultatele realizării lor;
- 28) examinează activitatea didactică și de cercetare a subdiviziunilor Universității;
- 29) aprobă lista candidaților pentru bursele de merit;
- 30) adoptă decizii referitor la asigurarea calității în cadrul Universității, menținerea și dezvoltarea Sistemului de Management al Calității;
- 31) examinează și aprobă planurile de învățământ, curricula de studii, editarea monografiilor, manualelor și materialelor didactico-metodice, științifico-metodice;
- 32) aprobă planul editorial al Universității;
- 33) examinează și aprobă rapoartele anuale, semestriale ale activității Universității;
- 34) acordă Titlul Onorific de Doctor Honoris Causa și Titlul Onorific „Membru de Onoare al Comunității Academice Cooperatiste – Universitatea Cooperatist – Comercială din Moldova”;
- 35) examinează materialele (dosarele), în ordinea stabilită de instituțiile abilitate competente, privind conferirea titlurilor didactico-științifice personalului Universității și propune acestea spre confirmare/aprobare organelor abilitate;
- 36) înaintează candidaturi pentru distincții de stat, ale Moldcoop, cele oferite de autoritățile publice centrale, alte instituții;
- 37) promovează activități care contribuie la consolidarea capacității instituționale, a activității economico-financiare, a imaginii Universității pe plan intern și extern;
- 38) aprobă alte documente și îndeplinește orice alte atribuții ce-i revin conform competenței și regulamentului propriu.

Art.109 Senatul este condus de rectorul Universității.

Art.110 Secretarul/secretarul științific al Senatului se alege la propunerea președintelui Senatului.

Art.111 Durata mandatului Senatului este de 5 ani, sincronizată cu durata mandatului rectorului. Durata mandatului membrilor senatului din rândul studenților este de un an, cu posibilitatea reînnoirii mandatului. Locurile vacante în Senat se completează în conformitate cu prevederile Regulamentului Senatului.

Art.112 Orice cadru didactic sau de cercetare cu contract individual de muncă pe perioada nedeterminată poate candida pentru a fi ales în Senatul UCCM.

Art.113 Organizarea, atribuțiile și funcționarea Senatului sunt stabilite în regulamentul propriu.

CONSILIUL PENTRU DEZVOLTARE STRATEGICĂ INSTITUȚIONALĂ

Art.114 În conformitate cu legislația în vigoare, Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională se constituie din nouă membri:

- a) trei membri desemnați: de Ministerul Educației – un membru, de Ministerul Finanțelor – un membru, de fondator (Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova) – un membru. Membrii desemnați nu pot avea calitatea de salariat în cadrul ministerelor respective sau Moldcoop;
- b) doi membri din rândul cadrelor didactice titulare, care nu dețin funcții de conducere și nu sunt membri ai Senatului, selectați prin vot secret de adunarea generală a membrilor

Consiliilor facultăților și a reprezentanților studenți din Senat și din Consiliile facultăților;

- c) doi membri delegați din partea Senatului, care sunt experți externi și nu au calitatea de titulari ai Universității;
- d) rectorul;
- e) prorectorul responsabil de probleme financiare sau șeful secției economico-financiare.

Art.115

Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională are următoarele competențe și atribuții:

- a) coordonează elaborarea Planului de dezvoltare strategică instituțională, care cuprinde viziunea, misiunea, strategia de dezvoltare a instituției și acțiunile principale pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, și îl prezintă Senatului pentru aprobare;
- b) monitorizează, evaluează eficiența utilizării resurselor financiare și prezintă Senatului pentru aprobare proiectul bugetului Universității, aprobat anterior de Consiliul de Administrație;
- c) aprobă contractul-tip de studii și cuantumul taxelor de studii prin coordonare cu Consiliul de Administrație și le prezintă spre aprobare Biroului Executiv Moldcoop;
- d) asigură managementul instituțional privind drepturile de proprietate intelectuală și de transfer tehnologic;
- e) ia decizii, cu avizul favorabil al Senatului și Consiliului de Administrație, privind:
 - dezvoltarea și consolidarea patrimoniului instituției, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor, prezentându-le spre aprobare Biroului Executiv Moldcoop;
 - inițierea și închiderea programelor de studii, cu cel puțin 2/3 din numărul voturilor membrilor;
 - metodologia de salarizare și stimulare a personalului;
 - activitățile de antreprenoriat, parteneriatele public-private și cooperarea cu mediul de afaceri;
 - angajarea în consorții și fuzionarea cu alte instituții de învățământ superior cu acordul prealabil al Biroului Executiv Moldcoop;
- f) organizarea și desfășurarea alegerilor pentru postul de rector cu avizul favorabil al Biroului Executiv Moldcoop și în conformitate cu regulamentul propriu privind modul de alegere a rectorului.
- g) îndeplinește alte atribuții, prevăzute în regulamentul propriu.

Art.116

Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională se desemnează pentru un mandat de 5 ani.

Art.117

Președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională este ales de membrii acestuia. Angajații universității nu pot fi aleși în funcția de președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică a Universității.

Art.118

Membrul CDS UCCM din rândul cadrelor didactice, își pierde automat calitatea de membru al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională în cazul încetării activității de cadru științifico-didactic, științific, didactic în cadrul UCCM.

Art.119

În cazul devenirii mandatului de membru al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională vacant, rectorul UCCM în termen de 30 de zile de la constatarea faptului, demarează procedura de alegere sau delegare a noilor membri conform procedurii stabilite.

- Art.120 Membrii CDSI Universității respectă Codul de etică și deontologie profesională al Universității.
- Art.121 Membrii Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională poartă răspundere pentru deciziile luate, în conformitate cu legislația în vigoare.
- Art.122 Organizarea, competențele și funcționarea Consiliului de dezvoltare strategică a UCCM sunt reglementate prin Regulamentul propriu.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

- Art.123 Consiliul de Administrație al UCCM asigură conducerea administrativă și operativă a UCCM.
- Art.124 Consiliul de Administrație este constituit din membri desemnați de Biroul Executiv Moldcoop, rector, rector de onoare, prim-prorector, contabil-sef, alți reprezentanți, aleși în modul stabilit de regulamentul Consiliului, și un reprezentant al studenților. Componenta nominală a Consiliului de Administrație se aprobă de Biroul Executiv Moldcoop;
- Art.125 Durata mandatului Consiliului de Administrație este de 5 ani.
- Art.126 Președinte al Consiliului de Administrație este rectorul.
- Art.127 Consiliul de Administrație are următoarele competențe:
- a) examinează și prezintă spre aprobare Senatului Planul de dezvoltare strategică a UCCM;
 - b) examinează și aprobă propunerile de reorganizare a Universității;
 - c) examinează și decide înființarea, reorganizarea, lichidarea subdiviziunilor funcționale, filialelor Universității;
 - d) examinează și propune Senatului bugetul anual al Universității;
 - e) examinează și propune Consiliului de dezvoltare strategică cuantumul taxelor de studii;
 - f) aprobă alte taxe și tarife percepute de Universitate;
 - g) aprobă și prezintă Senatului structura organizatorică și funcțională a Universității;
 - h) aprobă anual statele de personal ale Universității (pe an de studii);
 - i) aprobă normele activității științifico-didactice și de cercetare;
 - j) examinează executarea bugetului universității, raportului financiar (bilanțul contabil) anual;
 - k) elaborează în comun cu Senatul și prezintă Biroului Executiv Moldcoop propuneri privind modificarea statutului, Cartei UCCM, altor acte normative conform competenței;
 - l) acordă înlesniri, scutire sau reducere a taxei de studii studenților, precum și alte înlesniri;
 - m) aprobă înlesnirile acordate personalului Universității (formare inițială și continuă, taxe de studii, de cazare ș.a.);
 - n) luarea măsurilor ce se impun în vederea asigurării integrității bazei tehnico-materiale și utilizării eficiente a patrimoniului UCCM, dezvoltării acestuia;
 - o) monitorizează activitatea economico-financiară și administrativă a UCCM;

- p) stabilește modul de acoperire a prejudiciilor, cauzate UCCM de către angajați, studenți, alte persoane fizice sau juridice;
- q) planifică și monitorizează realizarea acțiunilor privind îndeplinirea hotărârilor organelor de conducere ale Moldcoop (Consiliului de Administrație, Biroului Executiv, Comisiei de Cenzori);
- r) îndeplinește și alte atribuții, stabilite de Senat și prevăzute în regulamentul propriu.

Art.128 Consiliul de Administrație este organizat și funcționează în baza regulamentului propriu, aprobat de Biroul Executiv Moldcoop.

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC

Art.129 Consiliul științific coordonează întreaga activitate de cercetare, dezvoltare și inovare din cadrul Universității, oferind sprijin tuturor unităților de cercetare instituite.

Art.130 Atribuțiile Consiliului Științific:

- a) determinarea direcțiilor prioritare ale cercetării, elaborarea strategiei de dezvoltare a cercetării în cadrul universității;
- b) elaborarea Regulamentului Școlii doctorale pe care îl supune aprobării Senatului;
- c) aprobarea deciziilor privind înființarea și desființarea Școlii doctorale;
- d) selectarea conducătorilor de doctorat pentru activitate în cadrul Școlii doctorale;
- e) examinarea problemelor teoretico-metodologice din aria preocupărilor științifice ale Universității;
- f) aprobarea Planului cercetărilor științifice în cadrul Universității și monitorizarea realizării acestuia;
- g) adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea calității studiilor doctorale și a activității științifice, în general;
- h) aprobarea rapoartelor de autoevaluare și evaluare internă a activității de cercetare în vederea acreditării științifice a Universității;
- i) examinarea și aprobarea rapoartelor privind activitatea științifică și inovațională a Universității, înregistrarea acestora în baze de date stabilite, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, Academia de Științe a Moldovei;
- j) examinarea rezultatelor activității de cercetare, dezvoltare, inovare, obținute în cadrul Universității și contribuirea la valorificarea și diseminarea acestora;
- k) executarea altor atribuții conform competenței.

Art.131 Consiliul Științific este condus de președinte, numit în urma unui concurs public organizat de Universitate.

Art.132 Pot deține calitatea de membru al Consiliului științific persoane din cadrul UCCM sau din afara acesteia, din țară sau de peste hotare, personalități științifice sau din sectoarele industriale și socioeconomice relevante, precum și reprezentanți ai studenților-doctoranzi din cadrul școlilor doctorale din instituție.

Art.133 Consiliul Științific se constituie din 7-15 membri și include:

- a) președintele Consiliului;
- b) membri aleși prin vot universal, direct, secret și egal al conducătorilor din cadrul Școlii

- doctorale;
- c) membri aleși prin vot universal, direct, secret și egal al studenților din cadrul Școlii doctorale;
- d) un reprezentant al Laboratorului de cercetări științifice în comerț și domeniile activității cooperăției de consum;
- e) reprezentanți ai comunității academice din exteriorul Universității, personalități notorii din domeniul socio-economic cu contribuții majore la dezvoltarea științei;
- f) reprezentanți ai autorităților publice, mediului de afaceri.

Numărul membrilor Consiliului este impar.

- Art. 134 Membrii Consiliului științific, care sunt cadre didactice universitare sau cercetători, trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, și să îndeplinească standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat, propuse de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare și aprobate prin ordinul ministrului educației.
- Art.135 Componența nominală a Consiliului Științific se aprobă de Senat cu mandatul de 5 ani.
- Art.136 Instruirea, organizarea activității, funcționarea Consiliului Științific sunt stabilite în regulamentul propriu.

CONSILIUL FACULTĂȚII

- Art.137 Consiliul facultății este organul de conducere al facultății și este prezidat de decan.
- Art.138 Competențele Consiliului facultății:
- a) definește misiunea și obiectivele facultății;
 - b) aprobă la propunerea decanului structura, organizarea și funcționarea facultății, modificarea structurii facultății;
 - c) aprobă strategia de dezvoltare a facultății și planurile de activitate a acesteia;
 - d) determină strategia dezvoltării cercetării științifice a Facultății în baza Strategiei cercetării științifice, aprobate de Senat.
 - e) examinează și prezintă Senatului pentru aprobare planurile de învățământ pentru programele de studii, aprobă curriculumul la disciplinele respective;
 - f) examinează și prezintă Senatului spre aprobare planurile de învățământ pentru programele de studii, aprobă curriculumul la disciplinele respective;
 - g) avizează înființarea, desființarea sau modificarea programelor de studii;
 - h) organizează activități didactice și de cercetare, în cadrul facultății, monitorizează asigurarea conformității reglementărilor în vigoare;
 - i) aprobă curriculum la unitățile de curs din cadrul catedrelor facultății, a celor predate la specialitățile facultății și la alte facultăți;
 - j) evaluează rezultatele și calitatea formării profesionale și planifică acțiuni de îmbunătățire;
 - k) aprobă planurile de cercetări științifice și de perfecționare a cadrelor științifico-didactice, științifice și didactice;
 - l) examinează rezultatele examenelor de licență, tezelor de master și propune Senatului

- aprobarea acestora și a acțiunilor de îmbunătățire;
- m) organizează concursul pentru ocuparea posturilor didactice vacante la nivelul facultății;
- n) întocmește și aprobă rapoarte de autoevaluare a programelor de studii în vederea acreditării acestora;
- o) evaluează periodic eficiența relațiilor de parteneriate a facultății cu alte facultăți, universități din țară și de peste hotare, cu mediul de afaceri;
- p) examinează și aprobă rapoartele anuale și semestriale de activitate a facultăților;
- q) propune și avizează acordarea titlurilor onorifice;
- r) îndeplinește alte atribuții prevăzute în regulamentul propriu.

- Art.139 Consiliul facultății este format din reprezentanții personalului didactic și de cercetare ai catedrelor facultății, studenți, precum și personalități notorii, savanți, specialiști din afara UCCM. Orice cadru didactic sau de cercetare cu contract individual de muncă pe perioada nedeterminată poate candida pentru a fi ales în Consiliul facultății. Membrii Consiliului sunt, de regulă, persoane cu titlu științific.
- Art.140 Membrii din oficiu ai Consiliului facultății sunt decanul, prodecanii și șefii catedrelor/directorii departamentelor din cadrul facultății.
- Art.141 Consiliul facultății se constituie pe principiul reprezentativității și proporționalității, numărul de membri în Consiliul facultății se determină în baza normativelor, aprobate de Senat și prevăzute în regulamentul propriu. Numărul membrilor este impar și nu va depăși 25 de persoane.
- Art.142 Reprezentanții personalului didactic și de cercetare, ai mediului de afaceri constituie în Consiliul facultății - 75%, studenții – 25%.
- Art.143 Consiliul facultății se constituie în urma alegerilor prin vot universal, egal, direct și secret de către toate cadrele didactice și științifice titulare și studenții facultății conform cotelor ce le revin în cadrul compartimentelor respective.
- Art.144 Consiliul facultății se alege pe o perioadă de 5 ani.
- Art.145 Consiliul facultății nou ales este validat de Senatul UCCM. Președinte al Consiliului facultății este decanul facultății.
- Art.146 Organizarea și funcționarea facultății, modul de alegere a Consiliului facultății, competențele acestuia sunt stabilite în Regulamentul facultății UCCM.

CONSILIUL ȘCOLII DOCTORALE

- Art.147 Consiliul școlii doctorale, este organul de conducere colectivă a școlii doctorale
- Art.148 Consiliul școlii doctorale determină strategia dezvoltării școlii doctorale în baza Planului de dezvoltare strategică instituțională a UCCM și Strategiei cercetării științifice, aprobate de Senat.

Art.149 Consiliul școlii doctorale are următoarele atribuții:

- a) elaborarea regulamentului școlii doctorale;
- b) acordarea sau revocarea calității de membru al școlii doctorale unor conducători de doctorat, precum și stabilirea de standarde minimale de performanță științifică în vederea aplicării obiective a acestor proceduri;
- c) înmatricularea și exmatricularea studenților-doctoranzi la propunerea conducătorilor de doctorat membri ai școlii doctorale;
- d) avizarea statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare afiliat școlii doctorale, sub conducerea directorului școlii doctorale;
- e) asistarea evaluatorului extern în procesul de evaluare în vederea acreditării/reacreditării sau a autorizării provizorii a școlii doctorale;
- f) alte atribuții prevăzute de Regulamentul Școlii doctorale aprobat de Senat.

Art.150 Din Consiliul școlii doctorale fac parte conducători de doctorat din cadrul școlii doctorale în proporție de maximum 65%, studenți-doctoranzi ai școlii doctorale în proporție de 20%, numărul cărora poate fi majorat dacă este cazul, restul fiind completat cu membri din afara școlii doctorale aleși dintre personalități științifice a căror activitate științifică au o recunoaștere internațională semnificativă și/sau personalități din sectoarele industriale și socioeconomice relevante.

Art.151 Funcția de președinte al Consiliului este exercitată de directorul școlii doctorale, care este numit de către Consiliul științific dintre conducătorii de doctorat din cadrul școlii doctorale.

Art.152 Membrii Consiliului școlii doctorale care sunt cadre didactice în învățământul superior sau cercetători trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate, și să îndeplinească standardele minimale și obligatorii pentru acordarea dreptului de a conduce doctorat.

Art.153 Ponderea conducătorilor de doctorat din școala doctorală în cadrul Consiliului școlii doctorale este stabilită de către Consiliul științific.

Art.154 Membrii Consiliului școlii doctorale au un mandat de 5 ani și se aleg prin votul universal, direct, secret și egal al conducătorilor de doctorat din școala doctorală respectivă.

Art.155 Studenții-doctoranzi membri ai Consiliului școlii doctorale care își finalizează studiile doctorale în timpul mandatului Consiliului își pierd calitatea de membru al acestuia la data susținerii publice a tezei de doctorat.

Art.156 Pentru ocuparea unor locuri vacante în cadrul Consiliului școlii doctorale se organizează alegeri parțiale, potrivit prevederilor Regulamentului Școlii doctorale, aprobat de Senat. Mandatul noului membru încetează la expirarea mandatului Consiliului școlii doctorale.

CONSILIUL METODICO-ȘTIINȚIFIC

Art.157 Consiliul metodic-științific este organul consultativ și coordonator în domeniul activității didactice și metodico-științifice, elaborării actelor normative și metodico-științifice necesare asigurării procesului de învățământ.

- Art.158 Consiliul metodic-științific are următoarele atribuții:
- determină strategia și direcțiile principale ale activității metodic-științifice;
 - coordonează activitatea metodic-științifică a universității;
 - examinează și evaluează activitatea metodic-științifică a catedrelor, facultăților universității;
 - aprobă și prezintă spre aprobare Senatului universității planurile și programele (curricula) de învățământ, manualele și materialele metodic-științifice, elaborate în cadrul universității;
 - examinează problemele, ce vizează asigurarea metodic-științifică a procesului de studii, implementarea formelor și metodelor moderne de instruire, promovarea învățământului electronic ș.a.
 - îndeplinește alte atribuții conform competenței, precum și la solicitarea organelor de conducere ale instituției.

Art.159 Consiliul metodic-științific se constituie din prorector, decani, șefi catedre, precum și reprezentanți ai secției studii, ai corpului profesoral-didactic și științific al universității, recomandați de subdiviziunile academice. Componența nominală a Consiliul metodic-științific se aprobă prin ordinul rectorului pentru o perioadă de 5 ani.

Art.160 Consiliul metodic-științific este condus de prorectorul responsabil de domeniul didactic (programele de studii).

Art.161 Consiliul metodic-științific funcționează în baza regulamentului de activitate propriu.

CONSILIUL CALITĂȚII

Art.162 Consiliul Calității al UCCM este organul colectiv cu statut consultativ pe lângă Senatul UCCM, având funcții de supervizare a politicii referitoare la calitate, coordonare și luare de decizii în domeniul proiectării, implementării și menținerii sistemului de management al calității (SMC) în cadrul instituției, precum și autorizare a acțiunilor necesare în acest scop.

Art.163 Consiliul Calității este condus de rector.

Art.164 Membrii Consiliului Calității sunt numiți de către Senat.

Art.165 Consiliul Calității al UCCM are următoarele atribuții principale:

- a) asigurarea calității prestațiilor universității;
- b) identificarea, analiza și propunerea de politici, obiective, soluții pentru dezvoltarea SMC;
- c) direcționarea și sprijinirea administrării sistemului de management al calității;
- d) comunicarea, promovarea și orientarea procesului de management al calității către client;
- e) supervizarea funcționării SMC, eficacității și îndeplinirii obiectivelor și programelor calității.

Art.166 Activitatea Consiliului Calității este reglementată de Manualul Calității UCCM și Regulamentul privind Sistemul de management al Calității din cadrul UCCM.

FUNCȚIILE DE CONDUCERE

- Art.167 Funcțiunile executive de conducere în cadrul UCCM sunt:
- la nivel de Universitate - rector, prorectori, șefi compartimente administrative specificate în compartimentul IV, art. 36;
 - la nivel de facultate - decani, prodecani, șef catedră/director de departament, director de filială;
 - la nivel de compartimente de cercetare - directorul școlii doctorale, șef secție știință și formare continuă, șef laborator de cercetări științifice în comerț și domeniile activității cooperăției de consum, manageri ai altor compartimente de cercetare.
- Art.168 Funcțiunile de conducere nu pot fi cumulate. O persoană nu poate ocupa simultan mai multe funcții de conducere.
- Art.169 Persoanele care ocupă o funcție de conducere sau de demnitate publică nu pot exercita și funcția de rector/prorector/decan pe perioada îndeplinirii mandatului în respectiva funcție.

Rectorul

- Art.170 Conducerea operativă a universității este realizată de rector, care reprezintă legal UCCM în relațiile cu autoritățile centrale, terții, cu alte universități și instituții din țară și de peste hotare, cu organisme internaționale.
- Art.171 **Rectorul** are următoarele atribuții:
- efectuează (realizează) managementul și conducerea operativă a universității;
 - organizează activitatea didactică și de cercetare, economico-financiară și socială în limita competențelor stabilite prin lege și de către Biroul Executiv Moldcoop în contractul individual de muncă;
 - organizează admiterea la studii în cadrul Universității și efectuează înmatricularea studenților;
 - gestionează fondurile fixe și circulante transmise universității de către Biroul Executiv Moldcoop cu titlu de posesie și folosință;
 - organizează și monitorizează asigurarea integrității proprietății cooperatiste încredințate;
 - deschide conturi în instituțiile bancare;
 - ordonează creditele bancare, împrumuturile și alte mijloace atrase cu acordul scris al Biroului Executiv Moldcoop;
 - aprobă documentația normativă necesară pentru funcționarea în bune condiții a Universității;
 - numește și eliberează din funcție, conform legislației, personalul didactic și de cercetare, didactic-auxiliar, non-didactic, încheie contracte individuale de muncă cu aceștia stabilește nivelul de remunerare a muncii, inclusiv a adaosului la salariu, primelor;
 - aprobă fișele de post ale prorectorilor și personalului aflat în subordonare directă;
 - asigură respectarea disciplinei muncii de către personal, motivează personalul prin stimularea salarială și non-salarială a angajaților în funcție de performanțe, aplică sancțiuni disciplinare față de salariații universității conform legislației, cu excepția

contabilului-șef;

- l) asigură respectarea Statelor de personal aprobate;
- m) încheie contracte în limitele împuternicirilor atribuite de Biroul Executiv Moldcoop, eliberează procure;
- n) propune spre aprobare Senatului structura organizatorică și funcțională și reglementările de funcționare a universității;
- o) propune spre aprobare organelor de conducere proiectul bugetului universității și raportul privind executarea acestuia;
- p) reprezintă universitatea în relațiile cu terții, autoritățile publice, instanțele de judecată, agenții economici, persoane fizice și altele;
- q) emite ordine, dispoziții în limita competențelor atribuite;
- r) asigură îndeplinirea deciziilor organizațiilor ierarhic superioare;
- s) conduce Senatul și Consiliul de Administrație ale universității, este membru al Consiliului de Dezvoltare Strategică;
- t) coordonează îndeplinirea hotărârilor Senatului, Consiliului de dezvoltare strategică, Consiliului de Administrație;
- u) îndeplinește alte atribuții stabilite de legislația în vigoare, contractul individual de muncă încheiat cu fondatorul (Moldcoop), Senat, Consiliul de dezvoltare strategică, Consiliul de Administrație.

- Art.172 Rectorul este executorul de buget și ordonatorul de credite al UCCM.
- Art.173 Exercițarea unor prerogative (atribuții) ale rectorului, inclusiv dreptul la semnătură, poate fi delegată prorectorilor sau altor persoane de conducere.
- Art.174 Rectorul se alege de către adunarea generală a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenți din Senat și din Consiliile facultăților cu votul majorității membrilor.
- Art.175 Inițierea procesului de alegere a rectorului se face de către Consiliul pentru dezvoltare strategică al UCCM în coordonare cu Biroul Executiv Moldcoop prin publicarea unui anunț cu 2 luni înainte de expirarea mandatului rectorului în exercițiu.
- Art.176 Candidații la postul de rector trebuie să dețină titlu științific sau științifico-didactic și să aibă experiență de cel puțin 5 ani în învățământul superior și cercetare.
- Art.177 Candidații la funcția de rector membri ai Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională nu pot participa la procesul de organizare și desfășurare a alegerilor.
- Art.178 Dosarele candidaților la postul de rector se depun cu o lună înainte de data alegerilor la Consiliul pentru dezvoltare strategică, care verifică corespunderea acestora cu condițiile legale stabilite și prevederile regulamentului. Alegerile pot avea loc în cazul, în care au fost înregistrate dosarele a cel puțin 2 candidaturi eligibile.
- Art.179 Dosarele candidaților la postul de rector se perfectează conform Regulamentului privind modul de alegere a rectorului UCCM.
- Art.180 Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională face publică lista candidaților eligibili și

organizează procesul de alegere a candidatului la funcția de rector de către adunarea generală a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenților din Senat și din Consiliile facultăților. Alegerile se realizează prin vot universal, direct, secret și liber exprimat.

- Art.181 Rectorul este confirmat în post, în baza rezultatelor alegerilor, prin hotărârea fondatorului - Biroului Executiv Moldcoop, în termen de cel mult 3 luni.
- Art.182 Biroul Executiv Moldcoop încheie un contract individual de muncă cu rectorul, care include și prevederi ce țin de condițiile de salarizare.
- Art.183 Rectorul poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea mandatului la inițiativa majorității membrilor Senatului sau a Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională, a fondatorului, prin decizia adunării generale a cadrelor didactice și științifice titulare și a reprezentanților studenți din senat și din consiliile facultăților, cu votul majorității membrilor, în caz de:
- a) îndeplinire necorespunzătoare a condițiilor specificate în contractul individual de muncă și în Carta universitară;
 - b) nerespectare a obligațiilor de responsabilitate publică specificate în legislația în vigoare.
- Art.184 Rectorul numește prorectorii pe perioada mandatului său nu mai târziu de 6 luni de la data învestirii în funcție. Rectorul încheie un contract individual de muncă cu prorectorii.
- Art.185 Procedura de alegere a rectorului este stabilită în regulamentul propriu aprobat de Senat și Biroul Executiv Moldcoop .
- Art.186 Funcția de rector, prorector poate fi deținută de una și aceeași persoană nu mai mult de două mandate consecutive, a câte 5 ani fiecare.
- Art.187 Rectorul prezintă anual Senatului, Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională și Biroului Executiv Moldcoop un raport privind activitatea instituției, care se publică pe pagina web a universității.

Prorectorii

- Art.188 Prorectorii sunt numiți de către rector pe perioada mandatului său.
- Art.189 Rectorul are singur opțiunea pentru continuarea cu echipa propusă inițial sau modificarea acesteia în scopul realizării misiunii și obiectivelor universității. Rectorul poate revoca și înlocui un prorector în baza legislației în vigoare.
- Art.190 Prorectorii sunt selectați din cadrul personalităților din mediul academic cu performanțe în domeniile pentru care sunt desemnați.
- Art.191 Prorectorii responsabili de activitatea didactică (programele de studii) și de cercetare trebuie

să posede cel puțin titlul de doctor, conferențiar universitar și o experiență în domeniul educație-cercetare de cel puțin 5 ani.

- Art.192 Numărul de prorectori se stabilește în funcție de necesitățile universității și se aprobă prin statele de personal, anual.
- Art.193 Prorectorii își exercită atribuțiile operative și de strategie instituțională pe domenii specifice pe baza delegării atribuțiilor de către rector.
- Art.194 La numirea prorectorului, rectorul stabilește domeniul care intră în competența acestuia, precum și atribuțiile specifice și responsabilitățile, care se consemnează în fișa postului, contractul individual de muncă.
- Art.195 Prorectorii pot suplini funcțiile rectorului conform hotărârii sau dispoziției Biroului Executiv Moldcoop pe perioada lipsei rectorului.

Managerii compartimentelor academice și de cercetare

- Art.196 Modalitatea de alegere, competențele decanilor, prodecanilor, șefilor de catedre/directorilor de departamente, directorului școlii doctorale sunt enunțate mai sus.
- Art.197 Managerii altor compartimente academice și de cercetare se numesc prin ordinul rectorului.

Managerii compartimentelor administrative

- Art.198 Compartimentele administrative sunt conduse de șefii acestora, activitatea lor este coordonată de rector și prorectori conform competenței.
- Art.199 Încadrarea și salarizarea personalului administrativ, tehnic-administrativ se efectuează conform prevederilor legale.
- Art.200 Contabilul-șef este numit în funcție de către Biroul Executiv Moldcoop în baza contractului individual de munca.

VI.STUDIILE UNIVERSITARE

Programe de studii

- Art.201 Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova asigură învățământ la toate ciclurile învățământului superior conform legii și regulamentelor proprii:
- a) studii superioare de licență (nivelul 6 ISCED);
 - b) studii superioare de masterat (nivelul 7 ISCED);
 - c) studii superioare de doctorat (nivelul 8 ISCED).
- Art.202 Pregătirea specialiștilor cu studii superioare de licență, de master și doctorat se efectuează în

conformitate cu prevederile Codului Educației, Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților, Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza SNCS, Regulamentului de organizare și desfășurare a studiilor superioare de masterat, Regulamentului privind organizarea procesului didactic în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova cu aplicarea Sistemului Național de Credite de Studiu (S.N.C.S.).

Art.203 UCCM organizează formare continuă a adulților, cursuri de perfecționare profesională, de recalificare pentru angajații din economia națională, cooperăția de consum și personalul propriu.

Admiterea la studii

Art.204 Admiterea la studii superioare de licență și master se organizează pe bază de concurs la programele de studii acreditate sau autorizare provizoriu conform criteriilor stabilite în metodologia de desfășurare a concursului de admitere, regulamentele de admitere proprii și în limita capacității de înmatriculare stabilită prin acreditare sau autorizarea de funcționarea provizorie.

Art.205 La concursul de admitere în ciclul I de studii superioare pot participa deținătorii diplomei de bacalaureat sau ai unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor.

Art.206 La concursul de admitere în ciclul II de studii superioare pot participa deținătorii diplomei de studii superioare de licență sau ai unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor.

Art.207 La concursul de admitere la studiile superioare de doctorat pot participa candidații deținători ai diplomei de studii superioare de master sau ai unui act de studii echivalent, recunoscut de structura abilitată cu recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor.

Art.208 Admiterea la programele de studii superioare de licență și master se efectuează în baza Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților.

Art.209 Planul de admitere se aprobă de Senat, Consiliul de Administrație și Biroul Executiv Moldcoop.

Art.210 Metodologia admiterii la UCCM, oferta educațională a universității se fac publice pe pagina web în fiecare an înainte de concursul de admitere.

Art.211 Persoanele admise la un program de studii universitare, după semnarea contractului de prestări servicii educaționale și achitarea taxei de studii, se înmatriculează prin ordinul rectorului.

Art.212 Condițiile de studii, drepturile și obligațiile studentului, respectiv drepturile și obligațiile universității, taxa de studii sunt stipulate în contractul de studii, conform modelului aprobat de Consiliul de dezvoltare strategică al UCCM.

Studiile superioare de licență (ciclul I)

- Art.213 Studiile superioare de licență corespund unui număr de 180–240 de credite de studii transferabile, câte 30 de credite pentru fiecare semestru.
- Art.214 UCCM poate accepta cel mult 30 de credite de studii transferabile acumulate în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundarnonterțiar, în baza cadrului normativ în vigoare.
- Art.215 Durata studiilor superioare de licență și numărul corespunzător de credite de studii transferabile atribuit unui program de formare profesională (domeniu, specialitate) se stabilesc de Ministerul Educației, având în vedere:
- a) Cadrul Național al Calificărilor în învățământul superior;
 - b) cadrul ocupațional și competențele necesare pentru profesare conform calificării obținute;
 - c) specificul domeniului de formare profesională.
- Art.216 Studiile superioare de licență se finalizează cu susținerea examenului și/sau tezei/proiectului de licență și cu eliberarea diplomei de studii superioare de licență.
- Art.217 Forma de evaluare finală a studiilor superioare de licență se stabilește de Senatul Universității și intră în vigoare începând cu noul an de studii.
- Art.218 Absolvenților ciclului I li se acordă titlul de licențiat în profilul și specialitatea urmată și li se eliberează diploma de licență cu Supliment, redactată în limbile română și engleză conform modelului unic stabilit de Ministerul Educației.
- Art.219 În cadrul studiilor superioare de licență, studentul poate obține credite suplimentare în proporție de cel mult 10% din numărul total de credite alocate programului de studii urmat. Creditele suplimentare acumulate la diverse discipline conexe se specifică în suplimentul la diplomă

Studiile superioare de master (ciclul II)

- Art.220 Studiile superioare de master corespund unui număr de 90–120 de credite de studii transferabile, câte 30 de credite pentru fiecare semestru.
- Art.221 În cazul înscrierii în ciclul II de studii superioare la un program de studii diferit de domeniul absolvit la ciclul I de studii superioare, candidații urmează să acumuleze 30 de credite de studii transferabile la disciplinele fundamentale și de specialitate aferente domeniului de studii pentru care optează, ceea ce reprezintă minimul curricular inițial necesar.
- Art.222 Minimul curricular inițial necesar pentru continuarea studiilor superioare în ciclul II la alt domeniu de formare profesională se stabilește de Senat și poate fi obținut în perioada studiilor superioare de licență.
- Art.223 În ciclul I și ciclul II de studii superioare trebuie să fie acumulate cel puțin 300 de credite de

- studii transferabile.
- Art.224 În ciclul II de studii superioare se oferă:
- programe de aprofundare, care asigură dezvoltarea competențelor într-o specialitate din domeniul studiat la ciclul I (studii superioare de licență);
 - programe interdisciplinare sau pluridisciplinare, care asigură dezvoltarea unor competențe transversale specifice în două sau mai multe domenii de formare profesională;
 - programe complementare, care suplimentează competențele obținute în cadrul studiilor superioare de licență, în vederea extinderii ariei de inserție profesională în câmpul muncii.

Art.225 În ciclul II de studii superioare, activitățile didactice sunt susținute de cadre didactice cu titlu științific

Art.226 Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei/proiectului de master și cu eliberarea diplomei de studii superioare de master. Tezele/proiectele de master se publică pe pagina web oficială a instituției de învățământ superior.

Art.227 Absolvenților ciclului II li se acordă titlul de master în specializarea urmată și li se eliberează diploma de master cu Supliment, redactate în limbile română și engleză conform modelului unic stabilit de Ministerul Educației.

Art.228 Diploma de studii superioare de master atestă faptul că titularul a obținut competențe academice și/sau profesionale specifice, inclusiv competențe manageriale, de cercetare, dezvoltare și inovare.

Programe comune de studii superioare

Art.229 Programul comun de studii superioare este o formă de colaborare dintre două sau mai multe instituții responsabile în comun de:

- elaborarea și aprobarea programului de studii superioare de licență/master/doctorat;
- organizarea admiterii;
- supervizarea academică, conferirea calificării și asigurarea calității.

Art.230 Colaborarea, de regulă, se realizează în cadrul unui consorțiu al UCCM cu alte instituții și organizații.

Art.231 Calificarea comună este acordată și diploma comună este eliberată în una din următoarele formule:

- o diplomă comună suplimentară la una sau mai multe diplome naționale;
- o diplomă comună emisă de către instituțiile care oferă programul comun de studiu fără eliberarea diplomei naționale;
- una sau mai multe diplome naționale eliberate oficial și un certificat pentru atestarea calificării acordate în comun.

Art.232 Diplomele și certificatele comune se perfectează în limbile de comunicare stabilite în cadrul parteneriatului și în limba engleză.

Art.233 UCCM poate semna acorduri de cotutelă pentru realizarea programelor comune de studii superioare. Cotutela este un acord privind supervizarea/îndrumarea în comun a unui student al programului de master sau de doctorat de către doi conducători științifici, dintre care cel puțin unul este din UCCM. Acordul de cotutelă se semnează între UCCM și instituția cu care organizează programul de studii superioare în cotutelă, studentul semnând contractul de studii cu ambele instituții.

Art.234 Organizarea programelor comune de studii superioare se efectuează în baza regulamentului propriu și acordului interinstituțional.

Studiile superioare de doctorat (ciclul III)

Art.235 Programele de studii superioare de doctorat se organizează în cadrul Școlii doctorale, în baza legislației și regulamentului acesteia.

Art.236 Organizarea studiilor doctorale se poate efectua și în cadrul consorțiilor, parteneriatelor naționale și internaționale la care UCCM este parte, inclusiv de cele constituite cu participarea organizațiilor din sfera științei și inovării.

Art.237 Școala doctorală este condusă de Consiliul școlii și de directorul acesteia.

Art.238 Programele de studii superioare de doctorat corespund unui număr de 180 de credite de studii transferabile.

Art.239 În cadrul UCCM studiile superioare de doctorat se realizează prin programe de doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, recunoscută pe plan internațional. Doctoratul științific constituie o precondiție pentru dezvoltarea carierei profesionale în învățământul superior și în cercetare.

Art.240 Studiile superioare de doctorat pot fi organizate în următoarele forme:
- învățământ cu frecvență
- învățământ cu frecvență redusă.

Art.241 În calitate de conducător de doctorat poate fi desemnată persoana care deține titlul de doctor sau doctor habilitat.

Art.242 Studiile superioare de doctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctorat, cu conferirea titlului de doctor și eliberarea diplomei de doctor în urma confirmării de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.

Art.243 În cazul finalizării studiilor superioare de doctorat fără susținerea publică a tezei de doctorat, se eliberează un certificat care atestă frecventarea studiilor superioare de doctorat în domeniul respectiv, ceea ce constituie experiență profesională de cercetare.

Art.244 Diploma de doctor conferă dreptul de a profesa în domeniul științelor, precum și de a ocupa posturi în instituții de învățământ superior, în organizații din sfera științei și inovării, dar și în alte instituții și organizații din economia națională.

Art.245 Diploma de doctor conferă și dreptul de înscriere în programele de postdoctorat.

Programele de postdoctorat

Art.246 Programele de postdoctorat se organizează în scopul realizării de cercetări științifice fundamentale și aplicative avansate

Art.247 Programele de postdoctorat sunt destinate persoanelor cu diplomă de doctor și au durata de cel mult 3 ani.

Art.248 Programele de postdoctorat sunt organizate în cadrul instituțiilor care realizează activități de cercetare, dezvoltare și inovare, cu care UCCM are acorduri de colaborare.

Art.249 Programele de postdoctorat se finanțează prin concurs de proiecte, organizat de instituții publice și private, din surse externe, granturi, burse, precum și din fonduri speciale ale instituțiilor de învățământ superior și ale organizațiilor din sfera științei și inovării, în condițiile legii.

Art.250 Pe durata realizării programului de postdoctorat, postdoctorandul se poate încadra, prin cumul, în funcția de cercetător științific în cadrul UCCM în conformitate cu prevederile legislației în domeniul muncii.

Art.251 Programele de postdoctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctor habilitat sau în baza sintezei lucrărilor științifice publicate. Titlul de doctor habilitat se conferă de către instituția care a organizat programul de postdoctorat. Confirmarea titlului și eliberarea diplomei se realizează de către autoritatea națională abilitată pentru confirmarea titlurilor științifice.

Formarea continuă a adulților

Art.252 Universitatea oferă programe de formare profesională continuă a adulților prin educație și învățare pe tot parcursul vieții, în scopul formării sau dezvoltării competențelor din perspectivă personală, civică, socială și profesională

Art.253 În cadrul acestor programe salariații, având deja o calificare sau o profesie, își completează competențele profesionale prin aprofundarea cunoștințelor în domeniul specialității de bază sau prin deprinderea unor noi metode sau procedee aplicate în cadrul specialității respective.

Art.254 Procesul de instruire la studiile și cursurile de formare profesională continuă poate fi organizat cu frecvență la zi, seral, cu frecvență redusă, pe module, la distanță.

Art.255 Programele de formare profesională continuă se desfășoară în context de educație formală, care reprezintă un proces instituționalizat, structurat și bazat pe o proiectare curriculară explicită și se organizează în conformitate cu cadrul Regulamentul cu privire la organizarea formării profesionale continue, aprobat de Guvern.

Art.256 Studiile de formare profesională continuă se finalizează cu eliberarea actelor ce certifică urmarea programului respectiv.

Organizarea studiilor

- Art.257 Studiile universitare se organizează pe programe de studii cu aplicarea Sistemului Național de Credite de Studii bazat pe Sistemul European de Credite Transferabile (ECTS).
- Art.258 Creditele de studii transferabile măsoară cantitatea de muncă necesară studentului în cadrul unui curs/disciplină academică pe parcursul unei unități de timp pentru a atinge nivelul minim al obiectivelor și finalităților de învățare programate și se alocă după cum urmează:
- a) pentru un semestru academic – 30 de credite de studii transferabile;
 - b) pentru un an academic – 60 de credite de studii transferabile.
- Art.259 Studiile superioare de licență și master sunt reglementate de Regulamentul privind organizarea procesului didactic în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova cu aplicarea S.N.C.S., aprobat de Senatul universității și Biroul Executiv Moldcoop.
- Art.260 Studiile superioare de doctorat sunt reglementate prin Regulamentul Școlii Doctorale în cadrul UCCM, aprobat de Senatul universității.
- Art.261 Studiile superioare de licență și de master în cadrul universității se pot organiza prin învățământ cu frecvență la zi, frecvență redusă și la distanță.
- Art.262 Studiile cu frecvență redusă se organizează potrivit Regulamentului de organizare și desfășurare a învățământului cu frecvență redusă în instituțiile de învățământ superior universitar, aprobat de Ministerul Educației și Regulamentului privind organizarea procesului didactic în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova cu aplicarea S.N.C.S.
- Art.263 Învățământul la distanță este organizat prin utilizarea sistemelor de comunicații la distanță în conformitate cu reglementările în vigoare.
- Art.264 Procesul de învățământ la fiecare ciclu de studii superioare universitare este organizat și se desfășoară în baza planului de învățământ, curricula și calendarului universitar.
- Art.265 Planurile de învățământ se elaborează în conformitate cu Cadrul Național al Calificărilor în învățământul superior, Planul-cadru pentru studii superioare, aprobat de Ministerul Educației.
- Art.266 Planurile de învățământ se bazează pe principiile educației bazate pe cercetare, centrare pe student, se adaptează necesităților pieței muncii, criteriilor de competitivitate, criteriilor funcționale ale universităților de performanță, se corelează cu activitatea de cercetare a catedrelor/departamentelor și se aprobă de Senatul universității. Planurile de învățământ se actualizează periodic.
- Art.267 Calendarul universitar se aprobă de Senatul universității.
- Art.268 Curricula la unitățile de curs se elaborează de catedrele universității în conformitate cu Recomandările metodice privind elaborarea materialelor curriculare și se aprobă de Senat.
- Art.269 Stagiile de practică ale studenților înscriși la programe de studii de licență și de master se

realizează în baza Regulamentului organizării și desfășurării practicii în cadrul UCCM, aprobat de Senat.

- Art.270 Stagiile de practică se efectuează în baza contractului încheiat de Universitate și/sau studenți cu structurile ofertante de locuri de practică.
- Art.271 UCCM aplică la evaluarea activității studenților Sistemul Național de Credite de Studiu, conform Regulamentului privind organizarea procesului didactic în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova.
- Art.272 Mobilitatea academică a studenților se realizează în baza Regulamentului cu privire la organizarea proceselor didactice în cadrul UCCM cu aplicarea S.N.C.S.
- Art.273 Numărul creditelor de studii transferabile constituie elementul de referință pentru recunoașterea unor perioade de studii, a unor studii anterioare în scopul echivalării și transferului creditelor de studii

VII. CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

- Art.274 Cercetarea științifică, conform misiunii asumate, este o componentă fundamentală în activitatea UCCM, procesul formării profesionale la toate ciclurile de învățământ, precum și în procesul formării continue, prin care instituția contribuie la progresul cunoașterii
- Art.275 Activitatea de cercetare în cadrul UCCM se axează pe trinomial: cercetare aplicativă; dezvoltarea soluțiilor inovative; inovare prin implementarea în mediul socioeconomic a rezultatelor cercetării.
- Art.276 Activitatea de cercetare științifică se desfășoară în conformitate cu Codul Educației al Republicii Moldova (Legea nr. 152 din 17.07.2014), Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova (Legea nr. 259-XV din 15.07.2004), Regulamentul privind activitatea de cercetare științifică în cadrul UCCM, Regulamentul Școlii doctorale, Regulamentul Consiliului științific, aprobate de Senat.
- Art.277 Activitatea de cercetare științifică a universității este orientată strategic în domeniile științifice în care universitatea dezvoltă programe de licență, de master și de doctorat, precum și spre domeniile noi, intra-, inter- sau trans-disciplinare.
- Art.278 Activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare în cadrul universității se orientează prioritar spre:
- a) integrarea universității în structurile de cercetare naționale și internaționale;
 - b) asigurarea cadrului organizatoric și informațional pentru organizarea, desfășurarea și implementarea rezultatelor cercetărilor științifice;
 - c) încurajarea cadrelor didactice de a participa în activități de cercetare (proiecte naționale și internaționale de cercetare, manifestări științifice din țară și din străinătate, cercetări individuale ș.a.);
 - d) antrenarea studenților tuturor ciclurilor în cercetare, susținerea și promovarea tinerilor

cercetători;

- e) colaborarea dintre mediul de cercetare universitar cu instituții publice și agenții economici din sectorul real, inclusiv din comerț și cooperarea de consum;
- f) afilierea universității la un sistem integrat de informare privind strategiile de cercetare științifică și competițiile naționale și internaționale, lansate pentru obținerea proiectelor.

- Art.279 UCCM realizează cercetări prioritare în domeniile comerțului și cooperării de consum. Strategia și prioritățile de cercetare sunt adoptate periodic, pentru o perioadă de 5 ani, de către Consiliul științific. Activitatea de cercetare este integrată în procesul formării profesionale la toate cele trei cicluri.
- Art.280 Cercetarea științifică în cadrul universității se realizează prin Centrul de cercetare, inovare, dezvoltare; Laboratorul de cercetări științifice în comerț și domeniile activității cooperării de consum; Școala doctorală; catedre/departamente, centre și laboratoare de cercetare; colective de cercetare, interne, interuniversitare și internaționale, precum și individual.
- Art.281 UCCM este acreditată în calitate de organizație din sfera științei și inovării la profilul „Economie și management în comerț și cooperarea de consum”, în condițiile Codului cu privire la știință și inovare.
- Art.282 Cercetările în cadrul profilului științific acreditat „Economie și management în comerț și cooperarea de consum”, proiectelor instituționale de cercetare în aceste domenii sunt organizate și gestionate de Laboratorul de cercetări științifice în comerț și domeniile activității cooperării de consum, care funcționează conform regulamentului propriu.
- Art.283 Managementul activității de cercetare la nivel instituțional este asigurat de Consiliul Științific al universității, care este instituit și funcționează conform regulamentului propriu, aprobat de Senat. Consiliul Științific coordonează întreaga activitate de cercetare, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, oferind sprijin instituțional, administrativ și logistic unităților de cercetare și școlii doctorale.
- Art.284 Organizarea activității de cercetare științifică la nivel instituțional se efectuează în conformitate cu Planul activității de cercetare științifică a UCCM, aprobat de Consiliul Științific și Senat.
- Art.285 Consiliile facultăților, școala doctorală, catedrele/departamentele și unitățile funcționale își desfășoară activitatea în baza planurilor anuale aprobate de Consiliul științific.
- Art.286 Activitățile de cercetare științifică se pot desfășura în mod individual sau colectiv, de către personalul științifico-didactic, științific și didactic titular și asociat, studenți, cercetători postdoctorali, în cadrul UCCM sau în colaborare cu universități și institute/centre/laboratoare de cercetare naționale și internaționale.
- Art.287 Activitatea de cercetare științifică reprezintă o componentă obligatorie a activității personalului științifico-didactic și didactic al universității.
- Art.288 Cercetarea științifică reprezintă un criteriu de eligibilitate la concursul pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare și la evaluarea periodică a personalului didactic și de

cercetare.

- Art.289 Studenții participă la activitatea de cercetare din cadrul catedrelor/departamentelor, altor unități de cercetare, fiind îndrumați de cadrele științifico-didactice, didactice și de cercetare.
- Art.290 Activitatea de cercetare a studenților este coordonată de catedre/departamente, facultăți și Asociația științifică a studenților, care funcționează în baza regulamentului propriu.
- Art.291 UCCM promovează cooperarea pe dimensiunea cercetare cu parteneri din țară și de peste hotare, sprijinind participarea la concursuri naționale și internaționale a proiectelor de cercetare, constituirea colectivelor de cercetători, susține excelența și competitivitatea activității de cercetare.
- Art.292 În cadrul universității se pot institui unități de consultanță și transfer de inovații, reunind cadre didactice, cercetători, studenți în scopul valorificării și diseminării rezultatelor cercetărilor.
- Art.293 UCCM aplică criteriile naționale și internaționale de evaluare a cercetării științifice, rezultatele cercetării fiind evaluate periodic conform procedurilor interne, precum și evaluate extern de către autoritățile abilitate, conform legislației.
- Art.294 UCCM este membru afiliat al Academiei de Științe a Moldovei, ce-i conferă, în baza Codului cu privire la știință și inovare, dreptul să participe la concursul de proiecte de cercetare la nivel național și să beneficieze de finanțare din bugetul de stat a proiectelor obținute prin competiție cu condiția cofinanțării acestora (40%- din buget, 60% - cofinanțare UCCM).

VIII. RESURSELE UMANE

- Art.295 Politica de resurse umane este parte a autonomiei universitare.
- Art.296 Resursele umane reprezintă factorul determinant al universității, drept urmare, promovarea și perfecționarea continuă a resurselor umane constituie obiective majore.

Pentru atingerea acestor obiective universitatea urmărește:

- a) promovarea unei culturi organizaționale bazate pe performanță și probitate;
- b) diseminarea și sprijinirea excelenței academice prin recompensare salarială și non-salarială;
- c) generalizarea unui sistem de evaluare anuală a activității cadrelor didactice, prin autoevaluare, evaluare colegială și evaluare de către studenți;
- d) încurajarea mobilității cadrelor didactice;
- e) implicarea în obținerea de burse de documentare pe obiective concrete: elaborare de manuale, lucrări și cercetări aplicative, proiectarea de noi discipline, etc.;
- f) asigurarea flexibilității în modul de utilizare a timpului universitarilor;
- g) atragerea pentru cariera didactică a celor mai performanți tineri;
- h) facilitarea demersurilor pentru obținerea, de către studenți și cadre didactice, a burselor de studii, de masterat, de studii doctorale și post-doctorale, de cercetare;
- i) participarea personalului la programe de formare continuă.

- Art.297 Comunitatea UCCM este constituită din studenți, personal științifico-didactic, didactic și de cercetare, administrativ și auxiliar.
- Art.298 Personalul Universității dobândește calitatea de membru al comunității universitare la încheierea contractului individual de muncă și îl pierde la încetarea acestuia. Cadrele didactice, științifice, pensionate, absolvenții universității își păstrează statutul de membru al comunității universitare fără drepturi electivă și decizionale.
- Art.299 Drepturile și obligațiunile comunității universitare, modul în care se asigură protecția membrilor acesteia sunt reglementate prin Codul Educației, Codul Muncii, prezenta Cartă, Codul de etică și deontologie profesională al UCCM, prin regulamentele interne ale Universității, precum și în contractul colectiv de muncă, contractele individuale de muncă, fișele de post, contractele de prestări servicii educaționale, contractele de studii..
- Art.300 Comunitatea universitară este obligată să păstreze și să dezvolte bunele tradiții, să păstreze și să contribuie la consolidarea patrimoniului UCCM, îmbunătățirea continuă a calității prestațiilor Universității, să susțină prestigiul Universității, să promoveze vizibilitatea Universității pe plan intern și internațional.
- Art.301 Personalul din cadrul Universității, în conformitate cu Codul Educației, include:
- a) personal științifico-didactic: lector universitar, conferențiar universitar, profesor universitar;
 - b) personal științific: cercetător științific, cercetător științific superior, cercetător științific coordonator, cercetător științific principal;
 - c) personal didactic: asistent universitar;
 - d) personal didactic auxiliar: bibliotecar, informatician, laborant, șef de laborator, șef de cabinet, metodist;
 - e) alte categorii de personal: personal administrativ și tehnic, secretar-referent, inginer, asistent medical, personal auxiliar și de deservire ș.a.
- Art.302 Numărul posturilor se stabilește în dependență de necesitățile universității, resursele financiare, în conformitate cu legislația muncii și se aprobă anual prin statele de personal.
- Art.303 Principiile de recrutare, angajare, promovare și organizare a personalului pentru realizarea misiunii și obiectivelor universității, bazată pe integrarea educației cu cercetare așii centrare pe student sunt stabilite în Regulamentul de recrutare, angajare, promovare și de dezvoltare profesională a personalului din cadrul UCCM și Planul de dezvoltare a resurselor umane în cadrul Universității.
- Art.304 În conformitate cu legislația în vigoare, pentru ocuparea funcțiilor didactice și științifico-didactice în învățământul superior este obligatorie respectarea următoarelor cerințele minime de calificare:
- a) pentru ocuparea unei funcții didactice (asistent universitar, formator, maestru de instruire, antrenor) este necesară deținerea unei calificări de cel puțin nivelul 7 ISCED – studii superioare de master,
 - b) pentru ocuparea unei funcții științifico-didactice în învățământul superior este necesară deținerea unei calificări de nivelul 8 ISCED – studii superioare de doctorat.

- Art.305 În politica de ocupare a posturilor didactice și de cercetare se aplică principiile suveranității competenței profesionale, excelenței științifice și didactice, precum și normele de conduită morală.
- Art.306 Personalul didactic, științifico-didactic, științific și de conducere din Universitate are misiunea să asigure realizarea standardelor educaționale de stat ce vizează formarea profesională inițială și continuă.
- Art.307 Posturile științifico-didactice, didactice și de cercetare se ocupă prin concurs public, conform Regulamentului cu privire la modul de ocupare a funcțiilor didactice, științifico-didactice și științifice în învățământul superior, aprobat de Ministerul Educației, și regulamentul propriu.
- Art.308 Ocuparea unui post didactic și de cercetare se face în funcție de competență, performanțe academice și de cercetare, de necesitățile catedrelor/ departamentelor, resursele financiare existente și în conformitate cu regulamentele menționate în art. anterior.
- Art.309 În conformitate cu legislația în vigoare, personalul didactic, științifico-didactic și de cercetare are următoarele:
- 1. drepturi:**
- a) să aleagă și să fie ales în organele de conducere, administrative și consultative ale Universității;
 - b) să i se includă în vechimea de muncă didactică activitatea didactică și de cercetare desfășurată anterior în cazul transferului la o instituție de învățământ care oferă programe de studii de alt nivel;
 - c) să se asocieze în organizații sindicale și profesionale;
 - d) să solicite, din proprie inițiativă, acordarea de titluri științifice;
 - e) să participe la conducerea activităților catedrei/departamentului, facultății;
 - f) să beneficieze de libertatea academică, oferită de prezenta Cartă;
 - g) să propună acțiuni, evenimente, programe, proiecte care să contribuie la realizarea misiunii și obiectivelor Universității; să se implice în realizarea lor;
 - h) să promoveze cercetări științifice în conformitate cu libertatea academică și să comunice liber rezultatele prin orice modalitate atât în cadrul Universității, cât și în afara ei;
 - i) să propună proiecte de cooperare dintre catedre, facultăți și interinstituțională; să contribuie la îmbunătățirea continuă a calității serviciilor educaționale și de cercetare, precum și a altor activități promovate în cadrul UCCM;
 - j) să i se recunoască performanțele în baza rezultatelor evaluării activității și să beneficieze de stimulări salariale și non-salariale;
 - k) să fie informat vizând deciziile organelor de conducere ale Universității cu referire la domeniul său de activitate;
 - l) să conteste deciziile pe care le consideră neconforme.
- 2. obligații:**
- a) să asigure calitatea procesului de învățământ prin respectarea standardelor educaționale de stat;
 - b) să îmbunătățească continuu activitatea didactică și de cercetare;

- c) să respecte deontologia profesională;
- d) să respecte drepturile studenților, autonomia lor, să faciliteze gândirea critică, capacitatea de soluționare a problemelor de către studenți, lucrul în echipă;
- e) să creeze condiții optime pentru dezvoltarea potențialului individual al studentului;
- f) să promoveze valorile morale de dreptate, echitate, umanism, patriotism și alte valori;
- g) să colaboreze cu comunitatea;
- h) să îndeplinească obligațiile prevăzute în contractul individual de muncă și în fișa postului;
- i) să respecte prezenta Cartă, hotărârile organelor de conducere ale Universității, regulamentele instituționale;
- j) să analizeze realizarea programelor de studii, a rezultatelor învățării și să propună acțiuni de îmbunătățire a programelor de studii, a procesului didactic, a evaluării etc.;
- k) să promoveze Universitatea, să indice în publicații, alte materiale adresate în exterior, afilierea la Universitate;
- l) să nu facă propagandă șovină, naționalistă, politică de partid în procesul de învățământ.

- Art.310 Cadrele didactice titulare efectuează activități didactice, de cercetare și alte tipuri de activități prevăzute în normele aprobate în cadrul Universității.
- Art.311 Normarea activității științifico-didactice și de cercetare se stabilește conform prevederilor legislativ-normative în vigoare și metodologiei normării activității științifico-didactice și de cercetare a UCCM și este reflectată în planul individual anual de activitate a cadrului didactic.
- Art.312 Menținerea pe post didactic sau științifico-didactic este condiționată de performanțele științifice și didactice, comportamentul academic și contribuția persoanei în cauză la valorile instituției.
- Art.313 Catedrele pot propune pentru angajare, în calitate de cadru științifico-didactic titular, prin cumul (asociat), personalități ale științei, culturii naționale și internaționale, specialiști - practicieni de calificare înaltă, în vederea creșterii calității procesului didactic și de cercetare științifică.
- Art.314 Activitatea angajaților universității este evaluată anual în baza Regulamentului cu privire la evaluarea activității salariaților în cadrul UCCM.
- Art.315 Evaluarea personalului științifico-didactic și didactic de către studenți este obligatorie.
- Art.316 Evaluarea personalului implicat în activitatea didactică și de cercetare este parte a sistemului de asigurare a calității din cadrul UCCM și se efectuează în funcție de performanțele didactice, de cercetare, participarea în viața academică și alte criterii prevăzute în regulamentul menționat în articolul anterior.
- Art.317 Activitatea de cercetare științifică, rezultatele obținute constituie unul din criteriile principale de evaluare a calității activității personalului didactic, științifico-didactic și științific.

- Art.318 Dezvoltarea profesională a personalului didactic, științifico-didactic, științific și de conducere este obligatorie pe parcursul întregii activități profesionale. Aceste categorii de personal sunt obligate să urmeze stagii de perfecționare cu periodicitate o dată în 5 ani în baza programului aprobat la ședința catedrei/departamentului.
- Art.319 Rezultatele evaluării calității activității personalului didactic, științifico-didactic și științific constituie criteriul principal de ocupare a funcției, promovare în post și de stimulare salarială și non-salarială.
- Art.320 Personalul didactic auxiliar al facultăților, catedrelor, filialei universitare cuprinde personal de specialitate cu studii superioare care asigură suportul în vederea desfășurării în bune condiții a procesului educațional, a activității de cercetare, a relațiilor cu studenții, cu mediul economic și social.
- Art.321 Personalul administrativ și tehnic se constituie din angajații Universității care asigură condiții adecvate desfășurării activităților didactice sau de cercetare propriu-zise.
- Art.322 Încadrarea și salarizarea personalului didactic auxiliar, administrativ și tehnic se efectuează conform prevederilor legale.
- Art.323 Salarizarea și motivarea personalului UCCM se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare, Regulamentul cu privire la retribuirea muncii și stimularea salariilor UCCM.
- Art.324 Promovarea și stimularea salarială și non-salarială a personalului Universității se efectuează în baza performanțelor profesionale, rezultatelor evaluării periodice a activității, contribuției la dezvoltarea Universității, consolidarea valorilor ei, promovării imaginii pe plan național și internațional.
- Art.325 Pe durata angajării, cadrele didactice și științifico-didactice, precum și celelalte categorii de personal, au obligația de fidelitate față de Universitate, care constă în obligația de loialitate și cea de ne-concurență, stipulate în fișa postului și în contractul individual de muncă.
- Art.326 Politica de etică universitară, abaterile de la etica și deontologia vieții academice, precum și de la buna conduită în cercetarea științifică sunt prevăzute în *Codul de etică și deontologie universitară*. Acestea se analizează de către Comisia de etică universitară constituită în cadrul Universității și se sancționează conform prevederilor legale și Codului menționat.

IX. STUDENȚII. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE. ORGANIZAȚIILE STUDENȚEȘTI.

- Art.327 Studenții sunt parte a comunității universității.
- Art.328 Calitatea de student se dobândește după înmatricularea la studii de licență, de master, de doctorat și se pierde odată cu finalizarea studiilor sau exmatricularea din alte motive.
- Art.329 La baza principiului autonomiei universitare admiterea la studii în cadrul UCCM se realizează în baza metodologiei de admitere (care se publică cu 2 ani înainte de punerea ei în

aplicare) și regulamentelor proprii de admitere la studii superioare de licență, de master și de doctorat.

- Art.330 Studenții sunt liberi în alegerea domeniului de studii, programului de studii, formei de învățământ, traseului de studii.
- Art.331 Contractul anual de studii, încheiat dintre student și decanul facultății stabilește, în baza alegerii de către student a cursurilor obligatorii, opționale, la libera alegere pe care studentul își asumă obligația să le urmeze și să le promoveze.
- Art.332 Studentul urmează programul de studii în conformitate cu reglementările universitare cu respectarea obligațiilor asumate.
- Art.333 Universitatea promovează evaluarea obiectivă a studenților, axată pe cunoștințele și competențele dobândite în cadrul activităților didactice, în baza Sistemului Național de notare și calificativele, conform sistemului de credite transferabile, stabilite în regulamentele proprii privind studiile universitare.
- Art.334 UCCM susține mobilitatea academică a studenților la nivel intrauniversitar, interuniversitar în cadrul republicii și internațional.
- Art.335 Universitatea acceptă studenți transferați de la alte universități în condițiile stabilite în Regulamentul de organizare a procesului didactic în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova cu aplicarea S.N.C.S.
- Art.336 În conformitate cu prevederile legale și principiile de funcționare a universității studenții au următoarele **drepturi**:
- a) să aleagă facultatea, programul de studii, forma de învățământ unde doresc să studieze;
 - b) să fie asigurați cu acces la resursele informaționale pentru realizarea programului de studii și dezvoltarea multilaterală a personalității, la servicii de asistență medicală primară, de alimentație, de cazare în căminele universității;
 - c) să beneficieze de burse de merit, oferite de stat, de Moldcoop, de UCCM, burse de studii, oferite de agenți economici, în conformitate cu reglementările în vigoare;
 - d) să participe, prin libera exprimare a opiniilor, conform procedurii aprobate de universitate, la evaluarea activității pentru unitățile de curs/modulele realizate;
 - e) să participe în guvernarea universității, facultății, în organele de autogovernare a studenților;
 - f) să-și expună opinia referitor la îmbunătățirea calității procesului educațional, să participe la chestionări/evaluări în acest scop, organizate în cadrul universității;
 - g) să participe la diverse activități de cercetare științifică în cadrul universității, manifestări științifice, organizate de UCCM, alte instituții de învățământ din țară și de peste hotare, care nu sunt obligatorii prin planurile de învățământ;
 - h) să beneficieze de burse de mobilitate, pentru studii la alte universități din țară și din străinătate, prin concurs;
 - i) să beneficieze de alte drepturi, stabilite în regulamentul facultății, regulamentele structurilor de autogovernare studentescă;
 - j) să solicite un concediu academic de un an, în caz de pierdere a capacității de studii în legătură cu unele boli cronice, intervenții chirurgicale, accidente, implicare în programe

de mobilitate academică, din motive financiare și din alte motive justificate, și până la trei ani – pentru îngrijirea copilului.

- Art.337 Studenții sunt reprezentanți în Senat și în consiliile facultății în proporție de 1/4 din numărul total al membrilor acestora, care sunt aleși conform reglementărilor acestor structuri de conducere.
- Art.338 Studenții pot beneficia de scutirea/reducerea taxei de studii, ajutor financiar din partea universității în baza reglementărilor universitare și hotărârii Consiliului de Administrație.
- Art.339 Studentul înscris la studii în cadrul UCCM, este **obligat**:
- să cunoască reglementările privind organizarea și desfășurarea procesului didactic în baza Sistemului Național de Credite de Studiu;
 - să realizeze și să promoveze toate cursurile obligatorii din planul de învățământ, precum și cele opționale și la libera alegere, stabilite în contractul anual de studii;
 - să frecventeze cursurile, seminarele și să realizeze alte activități didactice, prevăzute de planul de învățământ;
 - să susțină toate formele de evaluare curentă și finală (sumativă);
 - să respecte disciplina de studii, prevederile regulamentelor instituționale, reglementările de ordine internă;
 - să manifeste un comportament civilizat, să respecte normele de conviețuire academică;
 - să păstreze bunurile din patrimoniul universității;
 - alte obligații conform Regulamentului facultății, contractului de prestări servicii educaționale și contractului de studii.
- Art.340 Studenții care nu respectă prevederile actelor normative și reglementările interne ale universității sunt pasibili spre sancționare, inclusiv exmatriculare. Frauda sau tentativa de fraudă la examen se sancționează cu exmatricularea.

Organizațiile studențești

- Art.341 În scopul democratizării continue a vieții universitare, respectării drepturilor studenților, implicării active și constructive a acestora în procesul didactic, de cercetare și în guvernarea instituției, în cadrul universității sunt instituite structuri studențești, reglementate în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea structurilor de autogovernare a studenților, aprobat de Senat.
- Art.342 Senatul studențesc este organul reprezentativ suprem al guvernării studențești, constituit din reprezentanții formațiunilor de studii și recunoscut de conducerea universității.
- Art.343 Modul de alegere a Senatului studențesc și a președintelui acestuia este stabilit în Regulamentul menționat în art.341.
- Art.344 Senatul studențesc:
- promovează drepturile și interesele studenților de natură academică, instituțională, precum și a celor de ordin extracurricular și de educație non-formală;
 - promovează asigurarea calității în cadrul universității;
 - participă în procesul decizional;

- d) colaborează cu conducerea universității, Senatul, organizațiile studențești, constituite legal, privind activitatea și viața studenților;
- e) coordonează activitatea studenților din universitate;
- f) organizează manifestări cultural-artistice și sportive, concursuri etc.;
- g) menține relații de colaborare cu studenți ai instituțiilor-partenere din țară și din străinătate, cu organizații nonguvernamentale ale tinerilor din țară și de peste hotare cu interese conforme misiunii universității;
- h) îndeplinește alte atribuții stabilite în propriul regulament.

- Art.345 Consiliul studențesc al facultății este structura de conducere a studenților la nivel de facultate, care are drept scop organizarea eficientă a activității academice a studenților, mobilizarea pentru îndeplinirea obligațiilor asumate și promovarea intereselor acestora.
- Art.346 Constituirea Consiliului studențesc al facultății este reglementată de regulamentul specificat în art.341.
- Art.347 La nivelul formațiunii de studii (grupă academică) se alege monitorul (șeful) de grupă de către membrii grupei academice prin majoritate simplă a voturilor exprimate (50%+1).
- Art.348 Asociația științifică a studenților reprezintă o organizație formată prin asocierea benevolă a studenților Universității, în bază de comunitate a intereselor științifice, reunind tineri ce manifestă creativitate și aptitudini de cercetare.
- Art.349 Asociația științifică a studenților își asumă drept obiective principale:
- a) crearea condițiilor pentru dezvoltarea și realizarea potențialului creativ și științific al studenților UCCM;
 - b) orientarea profesională a tineretului spre activitatea de cercetare-inovare-dezvoltare;
 - c) participarea la organizarea manifestărilor științifice ale tinerilor cercetători desfășurate în cadrul universității, în alte instituții din țară și din străinătate;
 - d) susținerea participării studenților UCCM la conferințe științifice;
 - e) dezvoltarea relațiilor de colaborare cu structuri de cercetare-dezvoltare ale studenților din universitățile partenere ș.a.
- Art.350 Activitatea Asociației științifice a studenților este reglementată prin regulamentul propriu.
- Art.351 Universitatea asigură studenților condiții necesare pentru activități de cercetare individuală în cadrul infrastructurii de cercetare proprii, în cadrul echipelor mixte (cadre didactice, cercetători, studenți).
- Art.352 *Consiliul de autogovernare a căminelor* este constituit și funcționează în conformitate cu Regulamentul Consiliului de autogovernare al căminului studențesc, aprobat de Senat.
- Art.353 Organizațiile studențești, constituite conform reglementărilor universității sunt reprezentate în organele colegiale de conducere ale universității, participând activ la luarea deciziilor.
- Art.354 Relațiile structurilor de conducere ale universității cu organizațiile studențești se bazează pe principiul participării active și conștiente a studenților la toate aspectele vieții universitare, ale formării personalității acestora, a educației bazate pe cercetare și axate pe student, a

consultării partenerilor, a transparenței decizionale, a responsabilității, respectării drepturilor și libertăților studenților.

X. ASIGURAREA ȘI EVALUAREA CALITĂȚII

- Art.355 Asigurarea calității în contextul globalizării, deschiderii și internaționalizării învățământului superior este un obiectiv prioritar al universității.
- Art.356 UCCM desfășoară o activitate sistematică pentru asigurarea calității prestațiilor sale pentru sporirea atractivității și competitivității.
- Art.357 Asigurarea calității este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare a programelor de studii, prin care se formează și se consolidează încrederea beneficiarilor că universitatea satisface și îmbunătățește standardele de calitate, în conformitate cu misiunea asumată.
- Art.358 Membrii comunității academice și studenții sunt implicați, în calitate de parteneri, în procesul de asigurare a calității activității de învățământ și cercetare științifică.
- Art.359 UCCM are un angajament instituțional privind managementul și asigurarea calității, bazat pe o politică, o structură organizatorică și o documentație care să permită monitorizarea-evaluarea, intervenția corectivă-preventivă și îmbunătățirea continuă a calității. Politica calității, elaborată în acord cu misiunea universității și perspectivele de dezvoltare, se aprobă anual de Senat.
- Art.360 Asigurarea calității în cadrul UCCM se realizează prin:
- a) dezvoltarea sistemului de management al calității, a criteriilor și metodologiei de evaluare și auditare a acestuia în scopul îmbunătățirii activităților promovate de universitate;
 - b) stabilirea explicită a politicii calității, a obiectivelor UCCM privind asigurarea calității și a planurilor operaționale de implementare;
 - c) asigurarea calității infrastructurii academice și sociale (dotarea spațiilor de învățământ, a bibliotecii, laboratoarelor, căminelor studențești, a spațiilor sportive etc.), auditarea sistematică a modului de folosire a resurselor umane și materiale;
 - d) evaluarea calității programelor de formare profesională, a asigurării lor cu resursele necesare;
 - e) evaluarea eficienței activității educaționale, a rezultatelor academice;
 - f) evaluarea cadrelor didactice de către studenți, colegi, respectiv de către conducerea catedrelor/departamentelor și conducerea UCCM, sub aspectul calificării și competenței profesionale;
 - g) creșterea competitivității în cercetarea științifică potrivit criteriilor naționale și internaționale de evaluare a rezultatelor cercetării;
 - h) prezența unui feed-back în relația cu angajatorii și adaptarea programelor la cerințele pieței muncii;
 - i) evaluarea internă, evaluarea și acreditarea externă a programelor de studii, a activității de cercetare.
- Art.361 În scopul asigurării și îmbunătățirii continue a calității învățământului, obținerii performanței și excelenței în domeniul activității de formare profesională a specialiștilor,

UCCM menține și dezvoltă continuu Sistemul de Management al Calității (SMC) conform Manualului calității și Regulamentului privind Sistemul de Management al Calității din cadrul UCCM, aprobat de Senat.

- Art.362 Universitatea dispune de un corp propriu de auditori interni în cadrul sistemului de management al calității instruiți conform cerințelor acestui sistem.
- Art.363 Asigurarea calității se bazează pe responsabilitatea managerilor la fiecare nivel instituțional, respectiv:
- a) la nivelul universității prin Consiliul Calității al UCCM, condus de rector și asistat de prorectorul pentru activitatea didactică și asigurarea calității în calitate de responsabil de calitate – reprezentant al conducerii universității, coordonator al implementării SMC în cadrul UCCM;
 - b) responsabilul instituțional de implementarea managementului calității în cadrul UCCM;
 - c) la nivelul facultății prin comisia pentru calitate, condusă de decanul facultății;
 - d) la nivelul catedrei prin echipa de îmbunătățire a calității (echipa de calitate), condusă de șeful catedrei (directorul de departament).
- Art.364 Managementul și asigurarea calității se realizează prin structura universitară specifică creată conform Regulamentului privind sistemul de management al calității din cadrul UCCM și Manualului calității.
- Art.365 Calitatea activității didactice și de cercetare din cadrul universității, precum și la nivel de programe de studii periodic se evaluează în conformitate cu prevederile legale în vigoare, iar rezultatele acesteia sunt publice.
- Art.366 Evaluarea calității presupune examinarea multicriterială a corespunderii Universității și a programelor oferite de Universitate standardelor naționale de referință.
- Art.367 Evaluarea calității include un ansamblu complex de activități de autoevaluare, evaluare internă și evaluare externă a calității, în conformitate cu standardele de acreditare, criteriile și indicatorii aprobați.
- Art.368 Autoevaluarea și evaluarea internă a calității, în cadrul UCCM, sunt realizate de către structurile instituționale responsabile de asigurarea calității (inclusiv Serviciul (secția) Managementul calității învățământului, Ghidare și Consiliere în carieră, facultățile, catedrele/departamentele, unitățile funcționale de cercetare științifică), în conformitate cu standardele naționale de referință.
- Art.369 Evaluarea externă a calității în vederea autorizare de funcționare provizorie sau acreditării Universității se realizează de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional sau o altă agenție de evaluare a calității, înscrisă în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.
- Art.370 Evaluarea calității vizează:
- a) capacitatea instituțională;
 - b) eficiența educațională, inclusiv rezultatele academice;
 - c) calitatea programelor de formare profesională inițială și continuă;

- d) managementul instituțional al calității;
- e) rezultatele cercetărilor științifice;
- f) concordanța dintre evaluarea internă și situația reală.

- Art.371 Inițierea unor noi programe de studii superioare se efectuează în baza autorizării de funcționare provizorie.
- Art.372 După obținerea acreditării, programele de studii din cadrul USC sunt supuse evaluării externe periodice, în vederea reacreditării, cel puțin o dată la 5 ani.
- Art.373 Evaluarea calității include autoevaluarea, evaluarea internă și evaluarea externă a calității și se realizează conform procedurilor specifice.
- Art.374 Rezultatele evaluării calității (programele de studii, cursurilor, resurselor, satisfacției studenților, absolvenților, angajatorilor, activităților etc.), progresele înregistrate în domeniul asigurării calității sunt continuu monitorizate de structurile responsabile pentru calitate, conducerea universității, acestea constituind suport pentru acțiuni de îmbunătățire continuă a calității prestațiilor universității.

XI. FINANȚAREA

- Art.375 UCCM funcționează în condiții de autonomie financiară și își desfășoară activitatea economico-financiară potrivit legislației în vigoare.
- Art.376 Finanțarea UCCM este reglementată de legislația în vigoare, de actele normative Moldcoop, de hotărârile Senatului și Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională ale UCCM, Consiliul de Administrație.
- Art.377 Resursele financiare ale Universității (veniturile) se constituie din:
- a) contribuția fondatorului – Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova (Moldcoop);
 - b) taxe de studii, taxe de înscriere, taxe de cazare, alte taxe universitare, aprobate în modul stabilit;
 - c) venituri provenite din contracte, activități de cercetare și de realizare a producției științifice, didactico-metodice, activități de formare continuă;
 - d) sponsorizări, donații, granturi oferite de persoane fizice și juridice din țară și din exterior;
 - e) încasări din prestații de servicii de expertiză și consultanță oferite de structurile universității;
 - f) încasări intrate legal în baza hotărârilor Senatului, Consiliului de Administrație și altor organe abilitate;
 - g) alte surse legale.
- Art.378 Bugetul UCCM (devizul de venituri și cheltuieli) se examinează de către Consiliul de Administrație și se aprobă anual de Senatul universității.
- Art.379 Mărimea taxei de studii se stabilește în funcție de complexitatea programului de studiu, forma de studii și se examinează anual de către Consiliul de Administrație și se aprobă de

Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională a universității și Biroul Executiv Moldcoop. Celelalte tipuri de taxe se aprobă de Consiliul de Administrație.

- Art.380 Relațiile dintre Universitate și persoanele fizice sau juridice se reglementează printr-un contract de prestare contra plată a serviciilor educaționale, în care sunt specificate drepturile și obligațiile părților, durata studiilor și mărimea taxei de studii.
- Art.381 În conformitate cu Codul cu privire la știință și inovare, UCCM fiind acreditată științific și obținând statutul de membru afiliat al Academiei de Științe a Moldovei, poate beneficia de acces la finanțare de la bugetul de stat pentru realizarea proiectelor de cercetare obținute prin concurs public.
- Art.382 Veniturile obținute de UCCM din prestarea contra plată a serviciilor educaționale sunt intangibile și se folosesc exclusiv pentru dezvoltarea universității.
- Art.383 Veniturile și proprietatea UCCM nu poate fi însușită de organizațiile și întreprinderile cooperatiste, de membrii cooperatori sau de alte persoane fizice. UCCM nu folosește proprietatea sau venitul său în interesele organizațiilor și întreprinderilor cooperatiste, membrilor cooperatori sau a altor persoane fizice și juridice.
- Art.384 UCCM poate obține venituri din activitatea de antreprenariat, care se acumulează și se administrează separat de alte venituri.
- Art.385 Persoanele fizice și juridice au dreptul să sprijine din mijloacele proprii, în condițiile legii, dezvoltarea bazei tehnico-materiale a Universității și să acopere cheltuielile de formare profesională inițială și continuă.
- Art.386 Statul garantează facilități fiscale persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și persoanelor fizice, inclusiv din străinătate, care investesc mijloacele proprii în dezvoltarea sistemului de educație, în conformitate cu legislația în vigoare.
- Art.387 Cheltuielile universității au ca destinație salarizarea diferențiată și stimularea personalului, achitarea impozitelor, acoperirea consumurilor materiale necesare procesului de învățământ, de cercetare și de administrare a instituției, investiții în dezvoltarea infrastructurii proprii, reparații curente și capitale, dotări, întreținerea bunurilor în gestiune, susținerea proiectelor interne de cercetare, achiziționarea resurselor informaționale etc.
- Art.388 Sursele, obținute din proiecte, sponsorizări, se utilizează în conformitate cu destinația acestora.
- Art.389 Executarea bugetului UCCM, raportul financiar și bilanțul contabil se examinează și se aprobă anual de Consiliul de Administrație și Biroul Executiv Moldcoop.
- Art.390 Universitatea ține evidența contabilă în conformitate cu Legea contabilității, standardele naționale de contabilitate, alte acte normative din domeniul contabilității, deciziile organelor de conducere ale Moldcoop.

- Art.391 Politica de contabilitate se elaborează anual în conformitate cu legislația în vigoare, standardele naționale de contabilitate, se aprobă de Consiliul de Administrație și se pune în aplicare prin ordinul rectorului.
- Art.392 Evidența bunurilor imobile și mobile se ține conform legislației în vigoare, cu încheierea contractelor de răspundere materială și responsabilitatea potrivit legii.
- Art.393 Inventarierea bunurilor imobile și mobile se efectuează anual și se aprobă de Consiliul de Administrație și Biroul Executiv Moldcoop.
- Art.394 Universitatea promovează consecvent principiul prudenței în gestionarea resurselor universității în cadrul tuturor compartimentelor, funcțiilor de conducere.
- Art.395 UCCM poate oferi în locațiune spațiile de care dispune, cu acordul Biroului Executiv Moldcoop, cu condiția că acestea nu afectează procesul de învățământ și de cercetare.

XII. PATRIMONIUL

- Art.396 Universitatea este titulară a dreptului de proprietate ori ale altor drepturi reale, pe care le exercită, în condițiile legii. Patrimoniul Universității nu poate fi retras pe parcursul activității acesteia cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
- Art.397 Patrimoniul universității include bunuri imobile, mobile, mijloace circulante, drepturi de proprietate intelectuală, dobândite în urma activităților promovate de universitate.
- Art.398 Clădirile și alte mijloace fixe imobile și mobile în/pe sau cu ajutorul cărora universitatea își desfășoară activitatea, conform art.93, aln. (1) al Legii Cooperăției de Consum, sunt proprietate a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova (Moldcoop) și sunt transmise Universității cu drept de posesiune și folosință, iar celelalte bunuri sunt proprietate a Universității.
- Art.399 Bunurilor transmise Universității pot fi înstrăinate, puse în gaj, predate în locațiune sau arendă numai conform prevederilor Legii cooperăției de consum. Orice înstrăinare, cu orice titlu, făcută cu încălcarea acestor prevederi este nulă de drept.
- Art.400 Bunurile dobândite din activitatea Universității (antreprenariat, proiecte internaționale, donații, sponsorizări, etc.) sunt proprietate cu drept deplin a Universității.
- Art.401 Universitatea poate dobândi în proprietate bunuri imobile, mobile prin cumpărare, construire cu acordul Moldcoop.
- Art.402 Universitatea dispune de baza tehnico-materială adecvată desfășurării procesului educațional conform standardelor educaționale de stat, inclusiv spații pentru procesul de învățământ și cercetare științifică, administrative, pentru activități culturale, terenuri pentru sport, spații pentru prepararea alimentelor și prestarea serviciilor de alimentare ș.a.
- Art.403 Dezvoltarea bazei tehnico-materiale a universității este realizată în conformitate cu

standardele naționale de referință din contul mijloacelor UCCM, ale Moldcoop și alte mijloace din surse legale de finanțare.

- Art.404 Baza tehnico-materială și alte bunuri se folosesc în comun de către universitate și Colegiul Cooperatist din Moldova în baza hotărârii Biroului Executiv Moldcoop, relațiilor bilaterale reglementate prin acordul de parteneriat dintre instituții, aprobat de Biroul Executiv Moldcoop.
- Art.405 Bunurile aflate în gestiunea Universității sunt folosite în scopuri educaționale, de cercetare, dezvoltare și inovare, precum și pentru servicii sociale (cămine, cantina, săli de sport etc.). Acestea nu pot fi folosite în calitate de gaj pentru accesarea creditelor bancare, fără acordul Biroului Executiv Moldcoop.
- Art.406 Bunurile universității pot fi folosite pentru prestări de servicii către comunitate (expertize, consultanță, proiectare, etc.)
- Art.407 Bunurile proprietate a universității pot fi transmise în locațiune cu acordul Biroului Executiv Moldcoop cu condiția investirii surselor obținute în dezvoltarea Universității.
- Art.408 Universitatea poate crea, independent sau în parteneriat, prin decizia Consiliului pentru dezvoltare strategică cu votul a 2/3 din numărul membrilor, inclusiv al reprezentantului Moldcoop, centre de cercetare și inovare, incubatoare de afaceri, societăți comerciale, prin care să-și realizeze misiunea și să valorifice propriile rezultate ale activităților de cercetare și inovare desfășurate. Orice profit realizat din asemenea activități constituie venitul propriu și urmează a fi investit obligatoriu în scopul realizării misiunii asumate prin prezenta Cartă.
- Art.409 Inventarierea mijloacelor fixe, construcțiilor în curs de execuție și a valorii lor este efectuată anual de către administrația Universității și se aprobă de către Biroul Executiv Moldcoop odată cu aprobarea bilanțului contabil anual.
- Art.410 Conducerea Universității întreprinde măsuri pentru utilizarea eficientă și asigurarea integrității patrimoniului gestionat.

XIII. INFORMATIZAREA ȘI COMUNICAȚIA

- Art.411 UCCM asigură introducerea tehnologiilor moderne de educație, comunicație în învățământ, cercetare, administrarea resurselor universității (resursele umane, informaționale ș.a.), activitățile administrative, care să susțină performanța și excelența în activitatea academică și de cercetare din Universitate, bazându-se pe Conceptul Universității Electronice a UCCM, Regulamentul de organizare și funcționare a resurselor de calcul ale UCCM, Regulamentul Centrului Tehnologii Informaționale și Comunicații al UCCM.
- Art.412 Implementarea tehnologiilor, informației și comunicației în cadrul UCCM este realizată și monitorizată de Centrul de Tehnologii Informaționale și Comunicații, care este organizat și funcționează conform regulamentului propriu.
- Art.413 Pagina web a universității UCCM (www.uccm.md) prezintă o componentă esențială a

sistemului de comunicații, funcționarea căreia este reglementată prin Regulamentul Centrului Tehnologii Informaționale și Comunicații al UCCM. Facultățile, catedrele și celelalte structuri ale Universității creează pagini pe domeniul *uccm.md* și actualizează în permanență conținutul acestora.

- Art.414 În scopul realizării programelor de studii studentii, masteranzii, cadrele didactice utilizează biblioteca digitală (www.biblioteca.uccm.md) din cadrul bibliotecii științifice a UCCM, activitatea căreia este reglementată prin regulamentul propriu.
- Art.415 Universitatea înființează reviste științifice și buletine informative, atât în format tipărit, cât și electronic pentru lărgirea capacității de comunicare atât în cadrul propriei comunități, cât și cu mediul exterior, pentru a crește impactul educațional în societate și pentru derularea învățământului interactiv la distanță.
- Art.416 Universitatea asigură personalului un cont de e-mail în scopul eficientizării comunicării interne, a comunicării oficiale și profesionale cu alte instituții din țară și de peste hotare.
- Art.417 Toate subdiviziunile funcționale, căminele studențești ce fac parte din campusul universitar sunt conectate la INTERNET.

XIV. ADMINISTRAREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

- Art.418 Dreptul de autor și de proprietate intelectuală este esențial pentru prestigiul și performanțele Universității, pentru imaginea membrilor ei și pentru viața academică, în general.
- Art.419 Protecția drepturilor de proprietate intelectuală ale membrilor comunității universitare asupra creației științifice ale acestora este garantată și se asigură în conformitate cu prevederile prezentei Carte, legislației specifice în vigoare.
- Art.420 Universitatea este deținătoare de drept al proprietății intelectuale generate din propria activitate de cercetare (care a implicat mijloacelor financiare, materiale, informaționale și logistice ale Universității) și este autonomă în valorificarea rezultatelor cercetărilor științifice.
- Art.421 Veniturile dobândite de la realizarea și valorificarea proprietății intelectuale de care dispune Universitatea sunt proprietate a instituției. Acestea pot fi folosite pentru remunerarea autorilor rezultatelor științifice, dezvoltarea Universității.
- Art.422 Respectarea dreptului proprietății intelectuale și a dreptului de autor în cadrul activităților didactice și de cercetare, publicațiilor științifice și metodico-științifice este o obligație profesională fermă a tuturor membrilor comunității universitare. Încălcarea dovedită a acestei obligații se sancționează inclusiv cu exmatriculare, demitere, întreruperea colaborării etc.
- Art.423 Directorii proiectelor de cercetare și cercetătorii din cadrul UCCM sunt obligați să declare rezultatele cu potențial de valorificare sub forma proprietății intelectuale, pentru ca rezultatele obținute să nu fie preluate sau valorificate fără recunoașterea necesară.
- Art.424 Codul de etică și deontologie profesională al UCCM, normele morale protejează proprietatea

intelectuală și drepturile de autor, încălcarea acestora este blamată, indiferent dacă ea este voluntară sau involuntară.

Art.425 Studenții nu pot reproduce propriile lucrări în vederea obținerii de calificative diferite la materii sau la probe diferite.

Art.426 Structurile de conducere universitare, colectivele, cadrele didactice și studenții au obligația morală și profesională de a depista eventuale situații de lezare a drepturilor de autor și de a lua atitudine împotriva lor (indiferent de existența sau inexistența unei sesizări juridice) în vederea protejării unei calități definitorii pentru activitatea universitară, integritatea academică.

XV. RELAȚIILE CU PIAȚA MUNCII ȘI MEDIUL DE AFACERI

Art.427 UCCM a creat și dezvoltă continuu parteneriate cu mediul de afaceri, organizații cooperatiste și profesionale, autorități publice, având drept scop sporirea contribuției la dezvoltarea socio-economică sustenabilă și a bunăstării societății.

Instituțiile de învățământ superior colaborează cu mediul de afaceri la formarea cadrelor de înaltă calificare.

Art.428 Cooperarea cu partenerii externi se constituie pe principiul de reciprocitate și se axează prioritar pe:

- a) stabilirea unui cadru cooperant și facilitar dintre Universitate și piața muncii;
- b) implementarea unor programe de studii, care să răspundă dezvoltării și actualizării continue a necesităților economiei naționale și asigură inserția absolvenților în piața muncii;
- c) transferul de inovații către mediul de afaceri, oferirea suportului în implementarea proiectelor de transfer tehnologic, proiectelor de dezvoltare;
- d) realizarea unor programe de cercetări aplicative, expertizări la solicitarea organizațiilor cooperatiste, autorităților publice, agenților economici cu implicarea cadrelor didactice, de cercetare și a studenților;
- e) oferirea locurilor pentru stagiile de practică a studenților;
- f) angajarea reprezentanților de înaltă calificare din mediul de afaceri în activitatea de elaborare a Cadrului Național al Calificărilor, a Clasificatorului ocupațiilor și a standardelor profesionale;
- g) oferirea diverselor programe de formare continuă, reconversie profesională, de perfecționare în acord cu necesitățile pieței muncii și provocările mediului socio-economic ș.a.;
- h) instituirea unor structuri (unități) comune, extensia prezenței subdiviziunilor academice în cadrul unităților economice;
- i) consultarea opiniilor privind planurile de învățământ, conținuturile educaționale, competențele profesionale ale absolvenților solicitate în piața muncii;
- j) implicarea cadrelor de înaltă calificare din mediul de afaceri în monitorizarea și evaluarea calității serviciilor educaționale și de cercetare;
- k) organizarea târgurilor locurilor de muncă;
- l) angajarea absolvenților universității, proiectarea carierei lor profesionale, crearea

condițiilor pentru sporirea performanțelor profesionale și avansarea în carieră, crearea centrelor comune de ghidare și consiliere în carieră;

- m) popularizarea performanțelor științei în mediul socio-economic, promovarea culturii antreprenoriale;
- n) alte activități de interes comun.

Art.429 Angajarea absolvenților pe piața muncii se efectuează conform legislației în vigoare. Monitorizarea angajării absolvenților se realizează de către facultăți, catedre/departamente în colaborare cu angajatorii.

Art.430 În conformitate cu legislația în vigoare statul acordă facilități fiscale agenților economici persoane juridice de drept privat pentru angajarea absolvenților în primul an după absolvire.

Art.431 Fiind o instituție ce aparține sistemului cooperăției de consum din țară, dar deopotrivă și comunității internaționale cooperatiste, UCCM este în serviciul acestui sistem prin realizarea cercetărilor în domeniu, elaborarea documentelor de politici de dezvoltare a cooperativelor (strategii și programe de dezvoltare), furnizare de soluții inovative de modernizare și de eficientizare a sectorului, servicii de consultanță, training al angajaților din organizațiile și întreprinderile cooperatiste ș.a.

Art.432 În scopul apropierii activității economice de mediul de afaceri Universitatea poate institui filiale ale catedrelor universitare în cadrul întreprinderilor, laboratoare comune de cercetare, ce constituie o platformă eficientă de parteneriat bidirecționat: transfer de inovații către mediul de afaceri și instruire aplicativă a studenților bazată pe procese economice reale.

Art.434 La rândul său, reprezentanții mediului de afaceri sunt membri în structurile de conducere ale Universității: Consiliul de dezvoltare strategică, Consiliul de Administrație, Consiliul Științific, Consiliul facultății, participând în procesul decizional și amplificând orientarea serviciilor Universității spre necesitățile economiei naționale, a pieței muncii.

Art.435 La inițiativa studenților se poate institui cooperativa de consum a studenților. Universitatea susține asemenea inițiative și sprijină activitățile promovate de cooperativă în folosul comunității universității și a societății.

XVI. RELAȚIILE INTERNAȚIONALE

Art.436 Universitatea Cooperatist Comercială din Moldova se integrează în spațiul european și mondial al valorilor științifice, culturale și educaționale prin dezvoltarea cooperării internaționale multilaterale.

Art.437 Cooperarea interuniversitară internațională are ca scop promovarea imaginii și valorilor Universității pentru obținerea unui avantaj competitiv în mediul academic intern și extern.

Art.438 Participarea la cooperarea internațională și la consolidarea prestigiului academic internațional al Universității reprezintă un criteriu de evaluare a rezultatelor activității catedrelor, facultăților și altor subdiviziuni ale UCCM, precum și a Universității în ansamblu.

Art.439 Cooperarea internațională are următoarele forme de bază:

- a) cooperarea cu instituții superioare de învățământ din străinătate;

- b) cooperarea cu instituții de cercetare din străinătate;
- c) aderarea la organizații/asociații europene și internaționale academice și/sau profesionale;
- d) dezvoltarea mobilității academice a studenților și cadrelor didactice.

Art.440 Cooperarea internațională a UCCM se desfășoară în baza următoarelor principii fundamentale: legalitate; etică și onestitate; echitate; responsabilitate; avantaj reciproc; transparență.

Art.441 Universitatea promovează cooperarea în domeniul educațional, al cercetării științifice, schimburilor academice și interculturale cu instituții de învățământ și de cercetare din lume, cu organizații/asociații internaționale, care pledează pentru dezvoltarea științei și învățământului.

Art.442 Activitatea de cooperare internațională a UCCM se materializează prin:

- a) promovarea imaginii UCCM în sistemul instituțiilor de învățământ superior universitar de peste hotare;
- b) valorificarea parteneriatelor UCCM în organizații, asociații și structuri internaționale: Magna Charta Universitatum, Asociația Internațională a Universităților, Asociația Internațională a Instituțiilor de Învățământ ale Cooperăției de Consum, Asociația Internațională a Instituțiilor cu profil comercial-economic din CSI, Asociația Mondială a Merceologilor și Tehnologilor ș.a.;
- c) aderarea la organizații/asociații europene și internaționale noi și exercitarea responsabilă a calității de membru ale acestora;
- d) participarea și extinderea relațiilor de colaborare în diferite programe și proiecte internaționale, precum Erasmus+, Horizont 2020 etc.;
- e) participarea la concursuri internaționale pentru obținerea de burse de studii, de cercetare, de perfecționare;
- f) organizarea mobilității academice a studenților (licență, master, doctorat) și a cadrelor didactice ale UCCM cu instituțiile de învățământ superior de peste hotare, informarea studenților și cadrelor didactice privind astfel de oportunități;
- g) invitarea savanților, profesorilor, specialiștilor practicieni pentru activități didactice și de cercetare, inclusiv în cadrul proiectelor de mobilitate Erasmus +;
- h) diversificarea relațiilor de colaborare la nivel de catedre și facultăți ale UCCM cu structurile similare ale instituțiilor de învățământ superior din străinătate;
- i) formarea echipelor interuniversitare – naționale și internaționale pentru efectuarea în comun a cercetărilor, realizarea lucrărilor științifice, elaborarea manualelor și materialelor metodice etc.;
- j) participarea la manifestări științifice internaționale, organizarea în parteneriat cu instituții din țară și din străinătate a forumurilor internaționale și altor activități academice.

Art.443 Rezultatele și eficiența parteneriatelor și cooperării internaționale se examinează anual la Senat.

Art.444 În toate cazurile de asociere universitatea își va păstra identitatea.

Art.445 Participarea în asociații, consorții, fundații alte forme de asociere se va face cu acordul Biroului Executiv Moldcoop și în baza contractelor de parteneriat.

XVII. DREPTUL DE ASOCIERE

- Art.446 În consens cu misiunea sa, Universitatea poate constitui consorții, parteneriate, cu instituții publice sau private, în baza unor contracte respective, în conformitate cu prevederile legale în scopul asigurării gestionării eficiente a resurselor și activităților universității, creșterii performanței sale și a calității serviciilor oferite, transferului tehnologic, dezvoltării bazei tehnico-materiale a universității, punerii în valoare a patrimoniului acesteia, sprijinului financiar și administrativ a membrilor comunității universitare.
- Art.447 UCCM se poate asocia cu alte instituții de învățământ sau de cercetare pentru realizarea programelor de studii universitare care să răspundă cerințelor pieții muncii, promovarea unor programe de cercetare fundamentală și aplicativă de interes comun, sporirea calității procesului de învățământ și de cercetare, dezvoltarea bazei tehnico-materiale, sporirea competitivității și dezvoltarea sustenabilă a Universității.
- Art.448 Participarea în consorții, asociații, fundații din țară și de peste hotare, fuzionarea cu alte instituții se realizează prin încheierea acordurilor respective în baza deciziilor Senatului, Consiliului de dezvoltare strategică și cu acordul Biroului Executiv Moldcoop.
- Art.449 Personalul și studenții pot înființa asociații, organizații profesionale fără scop patrimonial conform legislației în vigoare.
- Art.450 Salariații, studenții pot înființa organizații sindicale în consens cu legislația în domeniu. Acestea pot participa la constituirea de federații, confederații, se pot afilia la acestea în condițiile legii.
- Art.451 Conducerea colegială a universității de la toate nivelurile promovează dialogul social în relația cu organizațiile profesionale ale cadrelor didactice, de cercetare științifică, ale personalului nedidactic precum și ale studenților.
- Art.452 Raporturile dintre structurile de conducere ale Universității și organizația sindicală a angajaților se concretizează în: participarea sindicatului, prin reprezentanții săi, la luarea deciziilor în cadrul structurilor de conducere ale universității; negocierea contractului colectiv de muncă; negocieri pentru stingerea conflictelor de muncă; includerea reprezentanților de sindicat în comisii de evaluare a salariaților.
- Art.453 Conducerea Universității sprijină comitetului sindical al salariaților în acțiunile orientate spre dezvoltarea carierei personale, sporirea performanțelor profesionale ale personalului universității.
- Art.454 Organizația sindicală a studenților urmărește protecția drepturilor și intereselor academice, social-economice ale studenților, participarea la organizarea activităților, seminarelor în domeniu și a activităților studențești orientate spre sporirea performanțelor studenților.
- Art.455 *Alumni UCCM* este o asociație obștească apolitică, constituită prin libera manifestare a voinței absolvenților și are drept obiectiv cultivarea spiritului de apartenență la comunitatea universitară a UCCM, legătură cu piața muncii, ce are efecte asupra inserției viitorilor absolvenți în activitățile ulterioare studiilor universitare, precum și accentuarea și

multiplicarea colaborărilor cu instituțiile de profil din țară și din străinătate, atragerea surselor pentru dezvoltarea universității și promovarea imaginii ei, identificarea celor mai potrivite mijloace de a îmbunătăți calitatea programelor de studii.

XVIII. DISTINCȚII

- Art.456 În semn de înaltă apreciere și recunoaștere a contribuției personalităților notorii din țară și de peste hotare la dezvoltarea învățământului, științei, culturii, UCCM acordă titluri onorifice, mențiuni și diplome.
- Art.457 Titlul onorific Doctor Honoris Causa este cea mai înaltă distincție onorifică a UCCM, care se conferă conform Regulamentului privind conferirea Titlului onorific Doctor Honoris Causa al Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova, aprobat de Senat.
- Art.458 Titlul onorific Doctor Honoris Causa al UCCM se acordă personalităților marcante din Republica Moldova și din alte țări, care au merite științifice notorii, recunoscute de comunitatea științifică națională și internațională, care s-au remarcat prin promovarea valorilor general umane, prin activitate prodigioasă de cercetare științifică și de pregătire a cadrelor științifice, precum și în organizare, promovare și dezvoltare a învățământului universitar, extinderea relațiilor de colaborare între instituțiile de învățământ superior și de cercetare din diferite țări.
- Art. 459 Acordarea titlului Doctor Honoris Causa al UCCM are loc în cadrul unei ședințe festive special organizate a Senatului UCCM și este însoțită de înmânarea următoarelor însemne speciale:
- a) *Diploma* de Doctor Honoris Causa al UCCM și înregistrată în Registrul acordării distincțiilor UCCM;
 - b) *Mantia* și *Toca*.
- Art.460 Titlul onorific Membru de Onoare al Comunității Academice Cooperatiste – Universitatea Cooperatist - Comercială din Republica Moldova se acordă în conformitate cu Regulamentul privind decernarea titlului onorific de Membru de Onoare al Comunității Academice Cooperatiste – UCCM, aprobat de Senat.
- Art.461 Titlul onorific Membru de Onoare al Comunității Academice Cooperatiste – Universitatea Cooperatist – Comercială din Republica Moldova se conferă personalităților remarcabile din țară și din exterior pentru merite deosebite în dezvoltarea învățământului și cercetării în domeniul cooperativelor, promovarea principiilor internaționale și a idealurilor cooperatiste, susținerea UCCM.
- Art.462 Titlul se oferă prin înmânarea:
- a) *Hotărârii* Senatului;
 - b) *Certificatului*;
 - c) *Medaliei*.
- Art.463 În scopul promovării și susținerii performanței și excelenței profesionale, UCCM acordă personalului angajat premii, nominalizări anuale, mențiuni (inclusiv cu înscriere în carnetul de muncă), diplome și alte stimulări în baza hotărârilor Senatului, Consiliului de Administrație, ordinului rectorului.

XIX. DISPOZIȚII FINALE

- Art.464 Prin conținutul și consecințele sale, Carta Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova instituționalizează principiul autoconducerii la toate nivelurile de competență și în toate segmentele vieții universitare.
- Art.465 Prezenta Cartă este conformă cu prevederile legale în materie care o completează.
- Art.466 Carta UCCM după consultarea cu comunitatea universitară se adoptă de Senatul universitar, prin vot deschis cu majoritatea absolută (50%+1), în prezența a cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor Senatului.
- Art.467 Carta Universității poate fi modificată în următoarele condiții:
- a) ca urmare a unor modificări ale reglementărilor legale;
 - b) la inițiativa a 1/3 din membrii Senatului;
 - c) la propunerea rectorului, Consiliului de dezvoltare strategică, Consiliului de Administrație ale universității;
 - d) la propunerea Biroului Executiv Moldcoop.
- Art.468 Propunerile de modificare a Cartei UCCM se adoptă de Senat conform aceleași proceduri prin care a fost aprobată.
- Art.469 Prezenta Cartă intră în vigoare după aprobarea de către Biroul Executiv Moldcoop și obținerea avizului favorabil al Ministerului Educației.
- Art.470 Modificarea reglementărilor din Cartă, impuse de prevederile legale, precum și actualizarea ei în acest sens, nu necesită aprobarea de către Biroul Executiv Moldcoop și avizarea de către Ministerul Educației.
- Art.471 În termen de 30 de zile de la data validării prezentei Carte, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova va propune Moldcoop spre aprobare modificarea Statutului și Regulamentului Consiliului de Administrație ale acesteia. UCCM va ajusta reglementările instituționale ale UCCM la prevederile legislației și ale prezentei Carte.

Uniunea republicană a asociațiilor
de consum

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRIRE

din 22 iunie 1993 nr. 376

or. Chișinău

Cu privire la înființarea Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova

În scopul asigurării economiei naționale cu cadre de înaltă calificare, Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

1. Se înființează în orașul Chișinău, cu începere de la 1 iunie 1993, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, subordonată Uniunii Asociațiilor de Consum din Moldova, care va funcționa pe bază de autogestiuune.

Se stabilește că în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova vor funcționa ca subdiviziuni cu balanță autonomă Colegiul Cooperatist din Moldova și Centrul de cercetări științifice și perfecționare-reciclare a cadrelor cooperației de consum.

2. Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova urmează să pregătească cadre de înaltă calificare în specialitățile: management în cooperația de consum, evidența contabilă în cooperația de consum, marketing în cooperația de consum, finanțe și credit în cooperația de consum, economie și organizarea achizițiilor în cooperația de consum etc.

Se stabilește planul de înmatriculare a contingentului de studenți pentru anul de studii 1993/94 în număr de 150 persoane.

3. Uniunea Asociațiilor de Consum din Moldova este autorizată să:

elaboreze în termen de o lună și să aprobe în modul stabilit Statutul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova;

22 iun 93

coordoneze anual cu Ministerul Economiei cota de înmatriculare a studenților în specialități, precum și tematica investigațiilor științifice;

asigure plasarea în câmpul muncii a absolvenților Universității nominalizate;

întreprindă măsuri pentru completarea corpului profesoral didactic și științific al Universității;

prezinte organelor de stat informația respectivă privind activitatea Universității;

4. Se transmit Universității Cooperatis-Comerciale din Moldova în posesia comună cu Colegiul Cooperatist din Moldova clădirile și construcțiile de pe bd.Gagarin 6 și 8, str.Trandafirilor 3/2, 5/1 și 5/3.

5. Ministerul Științei și Învățământului să acrediteze instituția de învățămînt nou-înființată, să coordoneze activitatea metodico-didactică, să asigure controlul privind nivelul cunoștințelor, precum și să nostrifice la absolvirea studiilor diplome de calificare.

Președintele
Republicii Moldova MIRCEA SNEGUR

HOTĂRIREA
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Octavian
or. Chișinău
г. Кишинев

« 24 » iunie 1993

procesul verbal nr. 10
протокол заседания

5. Cu privire la înființarea Universității
Cooperatist-Comerciale din Moldova

În scopul asigurării cooperăției de consum și economiei naționale a republicii cu cadre de înaltă calificare, conform Hotărârii Guvernului Republicii Moldova din 22 iunie 1993, nr. 376 și Statutului Moldcoop (p. 6.4.2) Conducerea Moldcoop HOTĂRĂȘTE:

1. De înființat în orașul Chișinău, cu începere de la 1 iunie a. 1993, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova pe baza material-tehnică a Colegiului Cooperatist din Moldova, subordonată Uniunii Asociațiilor de consum din Moldova, care va funcționa pe bază de autogestiune, aparținând instituțiilor superioare de categoria a doua.

2. De stabilit, că în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova vor funcționa ca subdiviziuni Colegiul Cooperatist din Moldova și Centrul de cercetări științifice și perfecționare-reciclare a cadrelor cooperăției de consum.

3. A numi în funcția de rector al Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova pe dl. Maleca T.H.

4. A obliga rectorul UCCM T. Maleca, instructorul-șef de cadre și instituții de învățământ dna Colibaba V.T., șeful secției de drept și muncă statutară dl. Cozma V.G. să elaboreze și până la 5 iulie 1993 să prezinte Conducerii Moldcoop spre examinare și aprobare Statutul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova.

5. A stabili planul-sarcină de admitere pe anul de studii 1993-1994 (anul I) la Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova în număr de 150 persoane, din care pentru satisfacerea

necesității sistemului Moldcoop în cadre la fiecare specialitate și în fiecare grupă la comanda cooperăției de consum - 50%, altor comandatori - 50%, inclusiv:

5.1. la secția de zi:

5.1.1. specialitatea 1801 "Management în cooperăției de consum" - 28 persoane (14 - în grupa cu predarea în limba de stat, 14 - în grupa cu predarea în limba rusă în anii 1-2 de studii);

5.1.2. Specialitatea 1802 "Marketing" - 28 persoane (14 - în grupa cu predarea în limba de stat, 14 - în grupa cu predarea în limba rusă în anii 1-2 de studii);

5.1.3. specialitatea 1805 "Evidența contabilă și controlul în cooperăția de consum" - (14 - în grupa cu predarea în limba de stat, 14 - în grupa cu predarea în limba rusă în anii 1-2 de studii);

5.1.4. specialitatea "Organizarea și gestiunea activității de achiziționare-producere" - 14 persoane (predarea în limba de stat).

5.2. La secția prin corespondență:

5.2.1. specialitatea 1802 "Marketing" - 28 persoane (14 - în grupa cu predarea în limba de stat, 14 - în grupa cu predarea în limba rusă);

5.2.2. specialitatea 1805 "Evidența contabilă și controlul în cooperăția de consum" - 24 persoane (predare în limba de stat).

6. A stabili planul - sarcină de admitere pe anul de studii 1993-1994^{1a} anul II de studii la UCCM pe baza Colegiului (tehnicumului) Cooperatist din Moldova pentru satisfacerea necesității sistemului Moldcoop în cadre:

6.1. la secția de zi:

6.1.1. specialitatea 1802 "Marketing" - 7 persoane (predarea în limba de stat);

6.1.2. specialitatea 1804 "Finanțe, credit, monedă în cooperăția de consum" - 8 persoane (predarea în limba de stat).

De însărcinat instructorul-șef de cadre și instituții de învățământ al Moldcoop dna Colihaba V.T., rectorul UCCM dl. T. Maleca să organizeze în iulie-august 1993 transferul în cadrul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova la anul respectiv de studii a studenților anului III a secției prin corespondență a Institutului economico-comercial din Lvov și anului II și III a secției de zi a Academiei de Studii Economice din Moldova.

SECRET
 RECTIA
 UCCM DE
 RELATIE
 OTOCOL

7. De autorizat rectorul UCCM dl. T. Maleca să:

- organizeze lucrul de amplasare în presă a avizului despre admiterea la învățătură în Universitate, de creare și funcționare activă a comisiei de admitere;

- elaboreze și să prezinte Conducerii Moldcoop până la 10.07.93 spre coordonare structura organizatorică și de dirijare a UCCM și Colegiului Cooperatist din Moldova, agenda posturilor de conducere;

- elaboreze și să aprobe în modul stabilit până la 15.07.93 statele de personal a complexului didactico-științific Universitatea-Colegiul-Centrul științific;

- majoreze coeficientul de tarificare, stabilit conform Rețelei unice de salarizare a cadrelor didactice, didactice de conducere și științifice cu titlu (grad) științific:

- până la 4 unități (salarii minime) profesorilor universitari (doctorilor habilitați);

- până la 3 unități (salarii minime) conferențiarilor (doctorilor).

8. A aproba Regulamentul de organizare a admiterii și studiilor în Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova pe bază de contract cu plată în anul de studii 1993-1994 și modelul -tip al contractului pentru pregătirea specialiștilor cu studii superioare (se anexează).

Președintele conducerii

P. Dubalari
P. Dubalari

Propune: instructorul-șef de cadre și instituții de învățământ

Expediat: instructorului-șef de cadre și instituții de învățământ, UCCM.

Y. Coliboba *10.07.93*
Y. Coliboba

Elementele de identificare ale UCCM

Stema

Stema Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova (UCCM) este prezentată de trei elemente principale îmbinate armonios: globul, torța cunoștințelor și aripile Zeului comerțului – Mercuriu. Globul albastru brăzdat de paralele și meridiane, este iluminat de flacăra cunoștințelor redată prin culorile roșie, galbenă, albastră.

Globul și torța sunt protejate din exterior de aripile aurii ale lui Mercuriu. În partea inferioară este indicat anul fondării UCCM – 1993.

Drapelul

Drapelul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova este alb. Începând de la lance sunt dispuse orizontal drapelul Alianței Cooperatiste Internaționale (ACI) și stema Universității (UCCM).

În partea inferioară a drapelului ACI este plasată stema Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova - MOLDCOOP. Dimensiuni: 120x80 cm.

Fanionul

Fanionul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova (UCCM) este alb, are formă conică fiind delimitat perimetral de o linie albastră. În centru sunt dispuse orizontal drapelul Alianței Cooperatiste Internaționale și stema Universității. În partea inferioară a drapelului ACI este redată stema Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Moldova - MOLDCOOP. Sub aceste elemente figurează inscripția: Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova (UCCM). Dimensiuni: 17x11 cm.

Imnul UCCM

Compozitor: Saveliu Cojocaru

Text: Mihai Lescu

Universitatea Cooperatist-Comercială
Cu sfaturi clare și-ndrumări de bine,
Primate-n viață de la profesori,
UCCM tu înfrățești destine
Și făurești al țării viitor.

Izvor de-nțelepciune și speranță
Ce ne-nsoțește zborul mai departe,
Spre împliniri de vis și cutezanță
Rămâi pe-o viață Universitate.
Refren: UCCM, UCCM

Spre tine toate căile
Au torțele mereu aprinse
UCCM, UCCM
Senin precum o lacrimă
Rămână cuibul tău de vise.

Oriunde nu am fi purtați de soartă
Mândria noastră tot mai mare e,
Când știm că-n viață toți am fost odată
Studenți, aicea, la UCCM.

Cad frunzele în foșnet lin de file,
În cartea amintirilor păstrate,
Noi generații vin și vin la tine
Să-ți treacă pragul Universitate.
Refren:

S U M A R

Prefața	2
Repere istorice. Prezentare generală	3
I. Statutul juridic	5
II. Viziunea. Misiunea. Obiectivele	6
III. Principii fundamentale	7
IV. Structura organizatorică și funcțională. Funcțiile de conducere	10
Facultatea	11
Catedra/departamentul	13
Școala doctorală	15
Biblioteca științifică	17
Secții, servicii	18
V. Sistemul organelor de conducere	18
Senatul	18
Consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională	20
Consiliul de administrație	22
Consiliul Științific	23
Consiliul facultății	24
Consiliul școlii doctorale	25
Consiliul metodico-științific	26
Consiliul Calității	27
Funcțiile de conducere	27
Rectorul	27
Prorectorii	30
Managerii compartimentelor academice și de cercetare	31
Managerii compartimentelor administrative	31
VI. Studiile universitare	31
Programele de studii	31
Admiterea la studii	32
Studiile superioare de licență (ciclul I)	33
Studiile superioare de master (ciclul II)	33
Programe comune de studii superioare	34
Studiile superioare de doctorat (ciclul III)	35
Programele de postdoctorat	36
Formarea continuă a adulților	36
Organizarea studiilor	37
VII. Cercetarea științifică	38
VIII. Resursele umane	40
IX. Studenții. Drepturile și obligațiile. Organizațiile studențești	44
X. Asigurarea și evaluarea calității	48
XI. Finanțarea	50
XII. Patrimoniul	52
XIII. Informatizarea și comunicația	53
XIV. Administrarea drepturilor de proprietate intelectuală	54
XV. Relațiile cu piața muncii și mediul de afaceri	55
XVI. Relațiile internaționale	56
XVII. Dreptul de asociere	58

XVIII. Distincții	59
XIX. Dispoziții finale	60
Anexe	61